

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
REPUBLIC OF SERBIA

РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКУ
STATISTICAL OFFICE OF THE REPUBLIC OF SERBIA

ISSN 0354-3641

**ОСНОВНИ РЕЗУЛТАТИ ПОСЛОВАЊА
ПРЕДУЗЕЋА И ПРЕДУЗЕТНИКА
У 2009. ГОДИНИ**

**BASIC RESULTS OF BUSINESS ACTIVITY OF
ENTERPRISES AND ENTREPRENEURS
IN THE YEAR 2009**

Београд 2011 Belgrade

Издавач: Републички завод за статистику
Београд, Милана Ракића бр. 5

Published by: Statistical Office of the Republic of Serbia
Belgrade, Milana Rakica no. 5

За издавача: проф. др Драган Вукмировић, директор
For publishers: Director Dragan Vukmirovic, Ph.D.

Приликом коришћења података објављених у овој публикацији обавезно је навођење извора.
Data publishing is subject to quoting the source.

Предговор

Републички завод за статистику Србије припремио је публикацију „Основни резултати пословања предузећа и предузетника у 2009. години“. У њој су приказани основни резултати пословања предузећа и предузетника, обрачунати у складу са европским статистичким стандардима из области структурних пословних статистика. Обрачун статистичких показатеља базиран је на статистичком истраживању Годишње структурно истраживање о пословању привредних друштава (СБС-01), за велике и средње пословне субјекте, и на административним изворима података (годишњи финансијски извештаји привредних друштава и предузетника, као и подаци Пореске управе о предузетницима) о осталим пословним субјектима.

Публикација има два дела. У првом делу дата су основна методолошка објашњења о статистичким показатељима и истраживању СБС-01, како би се омогућило правилно и лакше коришћење приказаних података. Други део садржи показатеље пословања пословних субјеката за 2009. годину, који су дати у табеларном и графичком приказу, уз пратеће текстуалне коментаре. Републички завод за статистику Србије је у 2010. години, у оквиру едиције Радни документ, објавио две публикације са сличном садржином (број 70 и 72), али се подаци о предузећима делимично разликују због различитих методологија, обрачуна показатеља, извора података или обухвата делатности.

Београд, 2011.

Директор
Проф. др Драган Вукмировић

Preface

The Statistical Office of the Republic of Serbia has produced a publication „Basic Results of Business Activity of Enterprises and Entrepreneurs in 2009“, which presents related data in accordance with European statistical standards from the field of Structural Business Statistics. The calculation of statistical indicators is based on the statistical survey “Annual Structural Survey on Enterprises” (SBS-01), for large and medium enterprises, and on administrative data sources (enterprises’ and entrepreneurs’ annual financial reports, as well as data on entrepreneurs from the Tax Administration) for other business entities.

The publication consists of two parts. The first part contains basic methodological explanations on statistical indicators and on the Survey SBS-01, thereby the utilization of presented data is user-friendly. The second part includes indicators on the business activity of enterprises and entrepreneurs for 2009 that are presented in tables and graphs, with related textual comments. The Statistical Office of the Republic of Serbia published in 2010, in the scope of the edition Working Document, two publications with similar contents (number 66 and 67), but with data on enterprises that differ partially due to different methodologies, indicators’ calculation, data sources and activities’ coverage.

Belgrade, 2011

Director
Dragan Vukmirović, Ph.D.

Садржај

Предговор	3
1. Методолошка објашњења	7
1.1. Циљ истраживања	7
1.2. Предмет истраживања.....	7
1.3. Обухват.....	9
1.4. Извори података	10
1.5. Извештајне јединице	10
1.6. Прикупљање и обрада података.....	10
2. Статистички показатељи, пословања нефинансијске пословне економије у 2009. години	11
2.1. Основни подаци.....	11
2.2. Резултати за предузећа (привредна друштва), по делатностима	13
2.3. Резултати за предузетнике, по делатностима	17
2.4. Резултати за предузећа (привредна друштва), по њиховој величини	19
2.5. Економски индикатори пословања предузећа (привредних друштава)	30

Table of content

Prefece	4
1. Methodological explanations	7
1.1. Aim of the survey	7
1.2. Subject of the survey	7
1.3. Coverage	9
1.4. Data sources	10
1.5. Reporting units	10
1.6. Data collecting and editing	10
2. Statistical indicators on non-financial business economy activity, 2009	11
2.1. Basic results	11
2.2. Results for enterprises, by activities	13
2.3. Results for entrepreneurs, by activities	17
2.4. Results for enterprises, by size classes	19
2.5. Economic indicators on business activity of enterprises	30

1. Методолошка објашњења

1.1. Циљ истраживања

Циљ истраживања представља обрачун индикатора потребних за анализу структуре делатности пословних субјеката, структуре инпута и аутпута производног процеса, пословног успеха и конкурентности пословних субјеката на одређеном нивоу делатности, пословања малих и средњих пословних субјеката, као и развоја пословања на регионалном, националном и међународном нивоу. Резултати истраживања се користе као извор података за обрачун макроекономских агрегата у националним рачунима, у краткорочним економским статистикама (нпр. за обрачун пондера), као и за ажурирање података у Статистичком пословном регистру (СПР).

1.2. Предмет истраживања

У складу са циљевима, предмет истраживања СБС-01 јесте анализа структуре делатности пословних субјеката и резултата њиховог пословања.

Образац СБС-01 за 2009. годину састоји се од пет табела. У првом делу обрасца, који се користи за ажурирање СПР-а, поред идентификационих обележја, налазе се обележја у вези са обликом својине пословног субјекта, његовом стварном претежном делатношћу, као и структурне и статусне промене у пословним субјектима.

Обележја која се прикупљају у овом обрасцу морају бити расположива у рачуноводственим, кадровским и осталим евиденцијама пословних субјеката. То су:

- **приходи** – приходи од продаје, приходи од подизвођачких радова, донације;
- **расходи** – трошкови производних и непроизводних услуга, порези, набавке добара и услуга;
- **запослени** – годишњи просек броја запослених, одрађени часови рада;
- **текући и капитални трансфери** – у земљи и према иностранству, по примаоцима средстава;

1. Methodological explanations

1.1 Aim of the survey

The survey aims at calculating indicators needed for the analysis of the structure of business entities activity, input and output in the production process, business profit and losses and competitiveness of business at certain activity level, as well as of the development of business operations at regional, national and international levels. The survey results thereof are an important data source for calculating macroeconomic indicators in the National Accounts, short-term statistics (such as weights) and in Statistical Business Register (SBR) for data updating.

1.2 Subject of the survey

In accordance with its aim, this SBS-01 survey focuses on the structure of business entities' activity and on the outcomes of their business operations.

The SBS-01 questionnaire for 2009 contains seven tables. The first part, used to update the SBR, includes identification data, information about the ownership of the business entity, actual principal activity, and its structural and status changes.

Items required in this questionnaire have to be available in accounting, human resources and other records of business entities. These are:

- **income** – revenues from sales, income from sub-contracting, donations;
- **costs** – costs of industrial and non-industrial services, taxes, excise duties, purchases of goods and services;
- **employment** – annual average of the number of employees and hours worked;
- **current and capital transfers** – inward and outward, by recipient;

- **регионални подаци** – подела укупног промета, запослених лица и бруто зарада, пословног субјекта по областима Класификације делатности (2010)¹⁾ и општинама.

На основу резултата истраживања, уз коришћење података из административних извора, предвиђен је обрачун променљивих из прва четири модула (општи, индустрија, дистрибутивне трговине и грађевинарство), које су дефинисане СБС Уредбом 295/08. Најважније променљиве, за које су приказани резултати у овој публикацији, јесу²⁾:

11 11 0 Број предузећа

Обухвата се укупан број предузећа, као и део других правних лица, који су били активни барем део референтног периода, а према подацима Статистичког пословног регистра.

12 11 0 Промет

Промет обухвата све фактурисане вредности током референтног периода које одговарају вредности производа и услуга продатих на тржишту трећим лицима. У обрачун промета укључују се сви фактурисани порези (осим ПДВ-а и сличних одбитних пореза), као и трошкови који се преносе на купца (транспорт, паковање и сл.). Искључују се попусти при продаји, снижења цена, вредност враћене робе, као и субвенције добијене од државе, финансијски, ванредни и остали приходи.

12 15 0 Додата вредност по факторским трошковима

Додата вредност по факторским трошковима представља бруто приход из пословне активности пословног субјекта, након кориговања са пословним субвенцијама и индиректним порезима. У обрачун додате вредности укључује се вредност производње и субвенције, умањена за трошкове пореза на производе и производњу и вредност међуфазне потрошње, која обухвата трошкове материјала, трошкове производних и непроизводних услуга и део осталих личних расхода.

¹⁾ Од 2011. године примењује се Класификација делатности у складу са Уредбом о Класификацији делатности („Службени гласник РС“, број 54/10). Ова класификација је усклађена са NACE rev. 2.

²⁾ Шифре и називи променљивих дефинисани су у Уредби ЕУ 295/08 (Council Regulation, EC), која се односи на структурне пословне статистике.

- **regional data** – breakdown of the total turnover, persons employed and, wages and salaries, business entity by divisions of the Classification of Activities, 2010 (CA 2010)¹⁾ and municipalities.

Based on the results of the survey and use of administrative data sources, the calculation of variables from the first four annexes was foreseen (Common, Industry, Distributive Trade and Construction), being laid down in the SBS Regulation 58/97 and 295/2008. The main variables which results are presented in this publication are as follows²⁾:

11 11 0 Number of enterprises

It includes the total number of enterprises, as well as the part of other legal entities, which were active during at least a part of the reference period, according to Statistical Business Register data.

12 11 0 Turnover

The turnover comprises the totals invoiced by the observation unit during the reference period, which corresponds to market sales of goods and services to third parties. The turnover includes all duties and taxes (except VAT and similar deductible taxes), as well as all other charges passed on to the customer (transport, packaging etc.). Excluded are reduction in prices, rebates and discounts, the value of returned packaging as well as subsidies, financial, extraordinary and other income.

12 15 0 Value added at factor costs

Value added at factor costs is the gross income from operating activities after adjusting for subsidies and indirect taxes. The calculation of the value added covers the production value and subsidies on products and production, less taxes on production and taxes on products, the value of intermediate consumption which includes the cost of materials, cost of industrial services, cost of non-industrial services and part of other personnel costs.

¹⁾ Since 2011, the Classification of Activities has been in use according to the Regulation on the Classification of Activities (“Official Gazette of the RS” No 54/2010). The Classification has been harmonized with NACE rev. 2.

²⁾ The codes and titles of variables are defined in COUNCIL REGULATION (EC, EURATOM) No 295/2008, concerning Structural Business Statistics.

12 17 0 Бруто пословни вишак

То је вишак који пословни субјект оствари пословном делатношћу, након надокнаде трошкова уложеног рада. Може се обрачунати као разлика између додате вредности по факторским трошковима и трошкова запослених. Из бруто пословног вишка пословни субјект може да надокнади дугове, плаћа порезе или финансира инвестиције. Не обухватају се финансијски и ванредни приходи.

13 31 0 Трошкови запослених

Обухватају се сва плаћања, у готовини или у натури, која послодавац даје стално или привремено запосленима за рад обављен у референтном периоду. Такође се обухватају порези и доприноси за социјално осигурање запослених, који иду на терет послодавца, као и остале накнаде запосленима, попут отпремнина за раскид радног односа, награде, помоћ запосленима и њиховим породицама, накнаде за превоз, прековремени и ноћни рад и сл.

16 11 0 Број запослених лица

Број запослених лица обухвата све запослене, укључујући власнике, ортаке и неплаћене чланове породице власника, као и запослене који раде изван пословног субјекта а налазе се на његовом платном списку (продавци, запослени на пословима одржавања, испорука и сл.).

16 13 0 Број запослених

Број запослених обухвата лица која су са послодавцем закључила уговор о раду на одређено или на неодређено време и која послодавац плаћа за обављање посла. Обухватају се и запослени који су на краћем одсуству (боловање, плаћено одсуство и сл.), лица у штрајку, запослени са скраћеним радним временом, радници који раде код куће, сезонски радници, приправници, као и запослени чланови породичног домаћинства који су на платном списку пословног субјекта. Не обухватају се запослени који су на дужем одсуству ни волонтери.

1.3. Обухват

Истраживањем СБС-01 обухвата се нефинансијска пословна економија, тј. активна привредна друштва која се баве производњом и продајом производа и услуга, као и део других правних лица која производе и пружају услуге за тржиште, што се утврђује практичним критеријумом по којем би требало да им приходи

12 17 0 Gross operating surplus

Gross operating surplus is the surplus generated by operating activities after production input has been remunerated. It can be calculated from the value added at factor cost less the personnel costs. It is the surplus available to a unit, which is used to recompense providers, then for debts payout, payment of taxes and possible financing of all or part of its investments. Financial and extraordinary income are excluded.

13 31 0 Personnel costs

Personnel costs are defined as the total remuneration, in cash or in kind, payable by an employer to an employee (regular and temporary employees as well as home workers) in return for work done by the latter during the reference period. It also includes taxes and employees' social security contributions payable by the employer. It also includes other personnel costs such as payments in consideration of dismissal, gratuities, performance bonuses, cost of living and family allowances, transport, overtime and night work etc.

16 11 0 Number of persons employed

It corresponds to the total number of persons who work in the unit, working proprietors included, partners and unpaid family workers, as well as persons who work outside the unit who belong to it and are paid by it (sales representatives, maintenance teams, delivery personnel).

16 13 0 Number of employees

It includes all persons who work for an employer and have a work contract and are paid for it by the employer. Included are all short-term absenteisms (sick leave, paid leave etc.), persons on strike, part-time workers, home workers on payroll, seasonal workers and apprentices, as well as family workers who are on payroll. Excluded are those who are on long-term leave and voluntary workers.

1.3 Coverage

The SBS-01 survey covers non-financial business economy, i.e. active incorporated enterprises engaged in the production and selling of goods and services, as well as the part of other legal units that produce and render market-oriented services, which is established according to a practical criterion saying that their

од продаје производа и услуга премашују 50% укупних пословних прихода, а која су поднела финансијски извештај за претходну годину.

Истраживањем нису обухваћени пословни субјекти из сектора К (Финансијске делатности и делатност осигурања) и О (Државна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање). Иако се по међународним стандардима СБС истраживањима не обухватају пословни субјекти из сектора А (Пољопривреда, шумарство и рибарство), у овом истраживању они су обухваћени првенствено за потребе обрачуна у националним рачунима, али се ти подаци, као и подаци за секторе Р (Образовање), Q (Здравствена и социјална заштита), R (Уметност, забава и рекреација) и S (Остале услужне делатности), ради обезбеђивања међународне упоредивости, не објављују у публикацијама РЗС-а. Предузетници нису обухваћени, али се за потребе публикувања, подаци о овом делу популације преузимају из статистике националних рачуна.

1.4. Извори података

Извори података за структурне пословне статистике јесу:

- статистичко истраживање СБС-01 за велике и средње пословне субјекте (величина пословног субјекта је преузета из годишњег финансијског извештаја за 2008. годину),
- административни извори података (годишњи финансијски извештаји, пореске евиденције) за мале пословне субјекте,
- Статистички пословни регистар.

1.5. Извештајне јединице

Извештајне јединице у СБС-01 јесу економски активна привредна друштва, која су поднела годишњи финансијски извештај за претходну годину (осим оних која су према КД (2010) разврстана у секторе К – Финансијске делатности и делатност осигурања и О – Државна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање), као и део других правних лица чији приходи од продаје производа и услуга премашују 50% њихових укупних пословних прихода.

1.6. Прикупљање и обрада података

За 4040 великих и средњих пословних субјеката спроведено је истраживање на потпуном обухвату. Овај део популације је дефинисан на основу података из СПР-а. Стопа одговора

income from selling of goods and services exceeds 50% of the total operating income, provided that they have submitted financial reports for the previous year.

The SBS-01 survey excludes enterprises from the sections K (Financial and Insurance Activities) and O (Public Administration and Defense; Compulsory Social Security). Contrary to international SBS standards, enterprises from section A (Agriculture, Forestry and Fishing) are included in this survey primarily for the National Accounts needs. However, those data and data for sections P (Education), Q (Human health and social work activities), R (Arts, entertainment and recreation) and S (Other service activities) are not published in this publication in order to have comparable data at the international level. Entrepreneurs are excluded, but related data are taken from the National Accounts Statistics.

1.4 Data sources

Data sources for structural business statistics are:

- statistical survey SBS-01 for large and medium-sized enterprises (the size is that from the annual financial report for 2008),
- administrative data sources (annual financial reports, tax data) for small-sized enterprises,
- Statistical Business Register.

1.5 Reporting units

Reporting units in the SBS-01 Survey are active incorporated enterprises which provided annual financial report for the previous year, without CA (2010) sections K – Financial and Insurance Activities, and O - Public Administration and Defense; Compulsory Social Security, as well as the part of other legal units which income from selling of goods and services exceeds 50% of the total operating income.

1.6 Data collecting and editing

An exhaustive survey was carried out for 4040 large and medium-sized enterprises. This part of population was defined based on SBR data. The response rate was 88%. The distribution and collection

износила је 88%. Дистрибуција и концентрација упитника на терену, унос и прва контрола података, реализовани су у подручним одељењима РЗС-а и у Заводу за информатику и статистику Београда. Подаци за мале пословне субјекте преузети су из годишњих финансијских извештаја за 2009. годину.

За потребе публиковања, подаци о делу популације коју чине предузетници преузети су из статистике националних рачуна.

Логичка контрола и кориговање података, као и њихова обрада и табелирање, реализовани су у апликацији ИСТ, која је урађена у РЗС-у.

Резултати у СБС истраживањима се, у складу са европским препорукама, приказују према претежној делатности, што подразумева да се, уколико пословни субјект обавља више делатности, целокупан резултат приписује његовој претежној делатности. У овој публикацији резултати истраживања су приказани на нивоу сектора КД (2010), као и према величини предузећа, дефинисаној према броју запослених лица или пословном приходу. Вредности СБС променљивих исказане су у апсолутним износима и као процентуална структура резултата, а вредносна (финансијска) обележја исказана су у текућим ценама и у динарима (РСД), без ПДВ-а.

2. Статистички показатељи пословања нефинансијске пословне економије у 2009. години³⁾

2.1. Основни подаци

У 2009. години у нефинансијској пословној економији у Србији било је 82355 активних предузећа (табела 1) са 1066124 запослених лица (од којих су 1002428 плаћених запослених радника). Укупан промет који су предузећа остварила у 2009. години износио је 5458 милијарди динара, док је додата вредност по факторским трошковима била 1281 милијарди динара.

Додата вредност по предузећу износила је 15,5 милиона динара. Просечан број запослених по предузећу у 2009. години био је 12.

³⁾ Републички завод за статистику од 1999. године не располаже појединим подацима за АП Косово и Метохија, тако да они нису садржани у обухвату података за Републику Србију (укупно).

of questionnaires, data entry and first data checking, were done in regional offices of SORS and Statistical office of Belgrade. Data for small-sized enterprises were taken from annual financial reports for 2009.

For publishing purposes, data for entrepreneurs (unincorporated enterprises) were taken from National Accounts Statistics.

Logical checking and data corrections, as well as data processing and tabulation were done in the IST application which has been developed in SORS.

In line with European recommendations, SBS results should be presented according to the principal activity of the unit, which implies that when a business unit is engaged in a few activities, it will impute its total performance to its principal activity. In this publication the survey results are provided on the level of sections of CA (2010), as well as by enterprise size, defined according to the number of persons employed or operating income. The values of SBS variables are expressed in absolute numbers or as the structure of the results in percentage, while valuable (financial) items are stated at current prices in dinars (RSD), without VAT.

2. Statistical indicators on non-financial business economy activity, 2009³⁾

2.1 Basic results

In 2009, there were 82355 active enterprises in Serbia (table 1), involving a total of 1066124 persons employed (of whom 1002428 were paid employees). The value of turnover generated by enterprises in 2009 amounted to 5458 billion RSD, while the value added at factor costs was 1281 billion RSD.

The value added generated by one enterprise was on average 15.5 million RSD in 2009. The average number of persons employed by an enterprise in 2009 was 12.

³⁾ Starting from 1999 the Statistical Office of the Republic of Serbia has not at disposal and may not provide available certain data relative to AP Kososovo and Metohia and therefore these data are not included in the coverage for the Republic of Serbia (total).

1. Предузећа и предузетници у нефинансијској пословној економији, 2009.

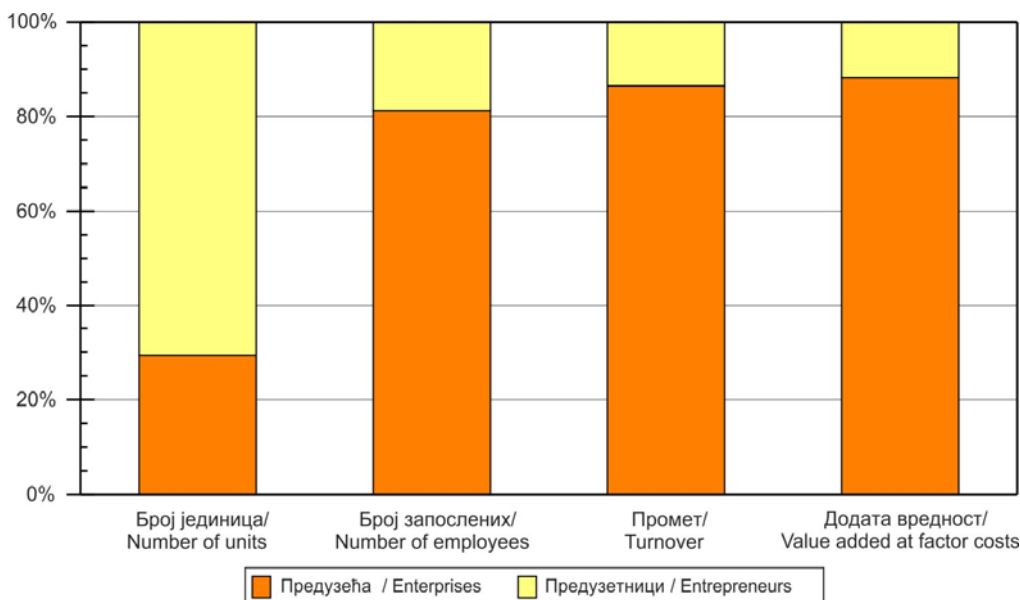
Enterprises and entrepreneurs in non-financial business economy, 2009

	Број јединица <i>Number of units</i>		Број запослених <i>Number of employees</i>		Промет <i>Turnover</i>		Додата вредност по факторским трошковима <i>Value added at factor costs</i>		
	број <i>number</i>	%	број <i>number</i>	%	мил. РСД <i>million RSD</i>	%	мил. РСД <i>million RSD</i>	%	
Република Србија	281294	100,0	1232743	100,0	6309548	100,0	1450550	100,0	Republic of Serbia
Предузећа	82355	29,3	1002428	81,3	5457838	86,5	1280553	88,3	Enterprises
Предузетници	198939	70,7	230315	18,7	851710	13,5	169997	11,7	Entrepreneurs

У исто време, у Србији је у нефинансијској пословној економији било 198939 активних предузетника⁴⁾ са 230315 запослених радника. Вредност укупног промета који су остварили предузетници износила је 852 милијарде динара, док је додата вредност по факторским трошковима била 170 милијарди динара (табела 1).

At the same time in Serbia, there were 198939 active entrepreneurs⁴⁾ with 230315 paid employees in non-financial business economy. The value of their total turnover was 852 billion RSD, while the value added at factor costs was 170 billion RSD (table 1).

Графикон 1. Упоредни подаци за предузећа и предузетнике о броју јединица, запослених, промету и додатој вредности, 2009.
Figure 1. Comparison of enterprises and entrepreneurs in terms of number of units, number of employees, turnover and value added, 2009

⁴⁾ Подаци о предузетницима преузети су из Радног документа „Предузетници у Републици Србији у 2009. години“ (број 72 из 2010. године).

⁴⁾ Data for entrepreneurs were taken from the working document „Entrepreneurs in the Republic of Serbia, year 2009“ (number 72 from year 2010).

У нефинансијској пословној економији, учешће предузетника у укупном броју пословних субјеката (70,7%) било је два и по пута веће од учешћа предузећа (графикон 1). Међутим, учешће предузећа у укупном броју запослених радника било је 81,3%, док је допринос предузећа укупном промету био 86,5%, а додатој вредности по факторским трошковима 88,3% (табела 1).

Taking into account the total number of business units in the non-financial business economy, the share of entrepreneurs (70.7%) was almost three times larger than the number of enterprises (figure 1). However, the share of enterprises in the total number of employees was 81.3%, their contribution to the total turnover was 86.5% and to the value added at factor costs 88.3% (table 1).

2.2. Резултати за предузећа (привредна друштва), по делатностима⁵⁾

2.2 Results for enterprises, by activities⁵⁾

Посматрајући учешће сектора КД (2010) у укупном броју предузећа у нефинансијској пословној економији (табела 2), види се да је највеће учешће имао сектор Трговина на велико и мало и поправка моторних возила, 41,8%. Остали сектори КД (2010), са највећом концентрацијом предузећа, били су Прерађивачка индустрија, са 20,8%, Стручне, научне, иновационе и техничке делатности, са 11,3%, Грађевинарство, са 8,3%, као и Саобраћај и складиштење, са 5,6%.

Concerning the share of CA sections in the total number of enterprises in non-financial business economy (table 2), Wholesale and Retail Trade, and Repair has the largest one (41.8%). The other sections with high share of enterprises were Manufacturing, with 20.8%, Professional, Scientific, and Technical Activities 11.3%, Construction, with 8.3%, as well as Transport and Storage with 5.6%.

2. Број предузећа, број запослених лица и промет у нефинансијској пословној економији, 2009.

Number of enterprises, number of persons employed and turnover in non-financial business economy, 2009

	Број предузећа <i>Number of enterprises</i>		Број запослених лица <i>Number of persons employed</i>		Промет <i>Turnover</i>		
	број <i>number</i>	%	број <i>number</i>	%	мил. РСД <i>million RSD</i>	%	
Укупно	82355	100,0	1066124	100,0	5457838	100,0	Total
Рударство	294	0,4	23347	2,2	68506	1,3	Mining and quarrying
Прерађивачка индустрија	17145	20,8	366191	34,3	1553780	28,5	Manufacturing
Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром	199	0,2	28495	2,7	368347	6,7	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Снабдевање водом и управљање отпадним водама	680	0,8	36033	3,4	60755	1,1	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Грађевинарство	6838	8,3	91845	8,6	326922	6,0	Construction
Трговина на велико и мало и поправка моторних возила	34385	41,8	240369	22,5	2198194	40,2	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
Саобраћај и складиштење	4586	5,6	100887	9,5	332117	6,1	Transport and storage
Услуге смештаја и исхране	2070	2,5	24393	2,3	35043	0,6	Accommodation and food service activities
Информисање и комуникације	3607	4,4	47299	4,4	237974	4,4	Information and communication
Пословање некретнинама	604	0,7	3826	0,4	10156	0,2	Real estate activities
Стручне, научне, иновационе и техничке делатности	9316	11,3	60082	5,6	218025	4,0	Professional, scientific and technical activities
Административне и помоћне услужне делатности	2631	3,2	43357	4,1	48019	0,9	Administrative and support service activities

⁵⁾ Детаљнији резултати из истраживања СБС-01, по областима КД (2010), величини предузећа и територијама, објављују се на веб-сајту РЗС-а.

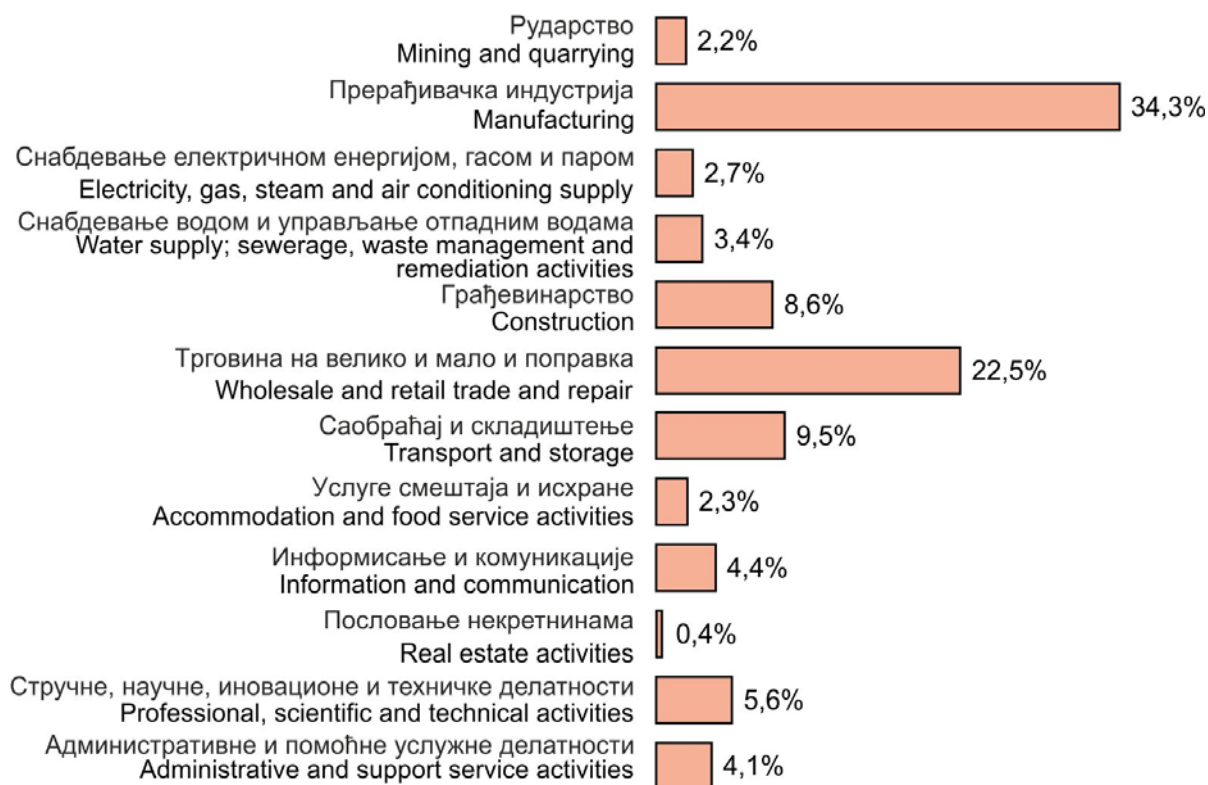
⁵⁾ Detailed data from SBS-01 survey, by activities of CA, size classes of enterprises and territories, are available on the web site of SORS in the section Databases/Structural Business Statistics.

Резултати о броју запослених лица (табела 2), посматрано по висини учешћа сектора КД (2010) у укупном броју запослених лица, показују да је у сектору прерађивачке индустрије било ангажовано 34,3% запослених лица. Сектори са значајнијим учешћем запослених лица у укупном броју јесу: Трговина на велико и мало и поправка моторних возила, са 22,5%, затим Саобраћај и складиштење, са 9,5% и Грађевинарство, са 8,6% (графикон 2).

The results on the number of persons employed (table 2), in terms of the share of the section of the Classification of Activities in the total number of persons employed, show that there were 34.3% persons employed engaged in the section of Manufacturing. The sections having a significant share of persons employed in the total number were (figure 2): Wholesale and Retail Trade, Repair of Motor Vehicles and Motorcycles (22.5%), Transport and Storage (9.5%) and Construction (8.6%).

Графикон 2. Структура броја запослених лица у нефинансијској пословној економији, 2009.
Figure 2. Structure of number of persons employed in non-financial business economy, 2009

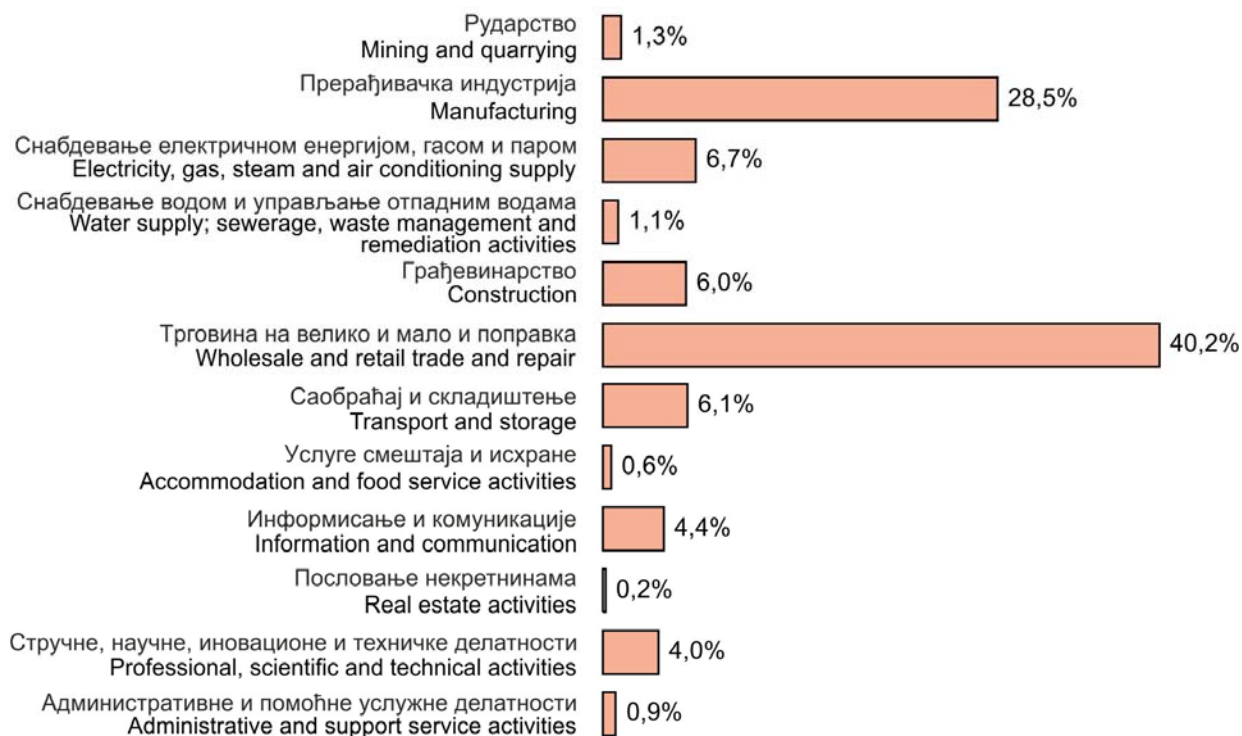

С највећим бројем предузећа, сектор Трговина на велико и мало и поправка моторних возила је имао и највећи допринос укупно оствареном промету – 40,2% (табела 2). Промет остварен у прерађивачкој индустрији износио је 28,5% од укупног промета нефинансијске пословне економије, док су сектори Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром (6,7%), Саобраћај и складиштење (6,1%) и Грађевинарство (6,0%) имали слично учешће у укупно оствареном промету (графикон 3).

With the largest number of enterprises, the section Wholesale and Retail Trade, Repair of Motor Vehicles and Motorcycles contributed most to the total turnover – 40.21% (table 2). The turnover in Manufacturing was 28.5% of the total turnover in non-financial business economy, while sections Electricity, Gas, Steam and Air Conditioning Supply (6.7%), Transport and Storage (6.1%) and Construction (6.0%) had similar shares in the total turnover (figure 3).

Графикон 3. Структура промета у нефинансијској пословној економији, 2009.
Figure 3. Structure of turnover in non-financial business economy, 2009

У укупно оствареној додатој вредности (табела 3), највеће учешће имао је сектор Прерађивачка индустрија (27,6%), затим Трговина на велико и мало и поправка моторних возила, (19,5%), Грађевинарство (11,2%), као и Саобраћај и складиштење (10,0%).

As for the total value added (table 3), the largest share was noted with Manufacturing (27.6%), then Wholesale and Retail Trade, Repair of Motor Vehicles and Motorvehicles (19.5%), Construction (11.2%) and Transport and Storage (10.0%).

3. Додата вредност, трошкови запослених и бруто пословни вишак у нефинансијској пословној економији, 2009.

Value added at factor costs, personnel costs and gross operating surplus in non-financial business economy, 2009

	Додата вредност по факторским трошковима <i>Value added at factor costs</i>		Трошкови запослених <i>Personnel costs</i>		Бруто пословни вишак <i>Gross operating surplus</i>	
	мил. РСД <i>million RSD</i>	%	мил. РСД <i>million RSD</i>	%		
Укупно	1280553	100,0	680695	100,0	599858	Total
Рударство	34717	2,7	22968	3,4	11749	Mining and quarrying
Прерађивачка индустрија	352726	27,6	224818	33,1	127908	Manufacturing
Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром	76181	5,9	31625	4,6	44556	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Снабдевање водом и управљање отпадним водама	31778	2,5	23904	3,5	7874	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Грађевинарство	143860	11,2	57319	8,4	86541	Construction
Трговина на велико и мало и поправка моторних возила	249202	19,5	126527	18,6	122675	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
Саобраћај и складиштење	128037	10,0	72992	10,7	55045	Transport and storage
Услуге смештаја и исхране	14500	1,1	11005	1,6	3495	Accommodation and food service activities
Информисање и комуникације	118818	9,3	42666	6,3	76152	Information and communications
Пословање некретнинама	12956	1,0	2684	0,4	10272	Real estate activities
Стручне, научне, иновационе и техничке делатности	79694	6,2	43881	6,4	35813	Professional, scientific and technical activities
Административне и помоћне услужне делатности	38084	3,0	20306	3,0	17778	Administrative and support service activities

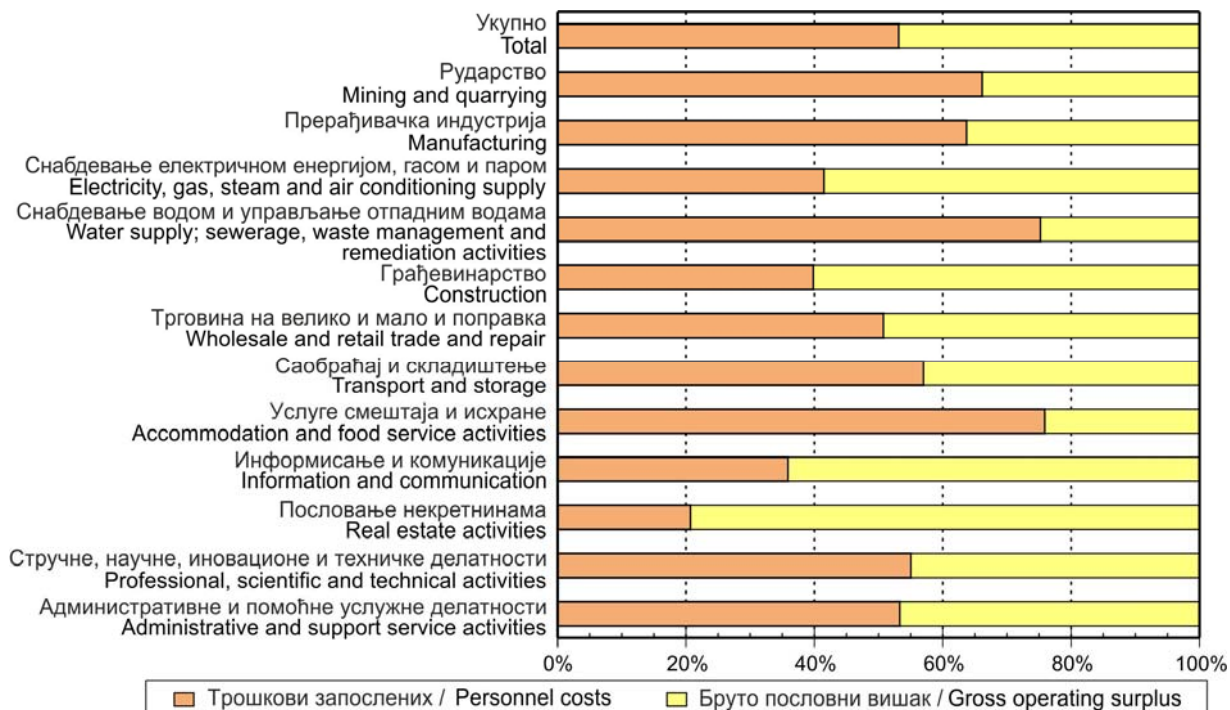
У укупним трошковима запослених (табела 3), предузећа из сектора Прерађивачка индустрија имала су највеће учешће, 33,1%. Остали сектори КД (2010) са значајнијим учешћем у укупним трошковима запослених били су: Трговина на велико и мало и поправка моторних возила, са 18,6%, Саобраћај и складиштење, са 10,7% и Грађевинарство, са 8,4%.

The highest share in the total personnel costs (table 3) was that of enterprises from Manufacturing 33.1%. The other CA sections with significant share in the total personnel costs were: Wholesale and Retail Trade, Repair of Motor Vehicles and Motorcycles (18.6%), Transport, Storage and Communications (10.7%) and Construction (8.4%).

Графикон 4. Структура додате вредности у нефинансијској пословној економији, 2009.
Figure 4. Structure of value added at factor costs in non-financial business economy, 2009

Највећи бруто пословни вишак (табела 3) остварен је у секторима: Прерађивачка индустрија (127908 милиона динара), Трговина на велико и мало и поправка моторних возила (122675 милиона динара), Грађевинарство (86541 милион динара, Информисање и комуникације (76152 милиона динара) и Саобраћај и складиштење (55045 милиона динара).

Посматрајући структуру додате вредности у нефинансијској пословној економији (графикон 4), уочава се да је учешће трошкова запослених у додатој вредности било 53,2%. Значајно веће учешће трошкова запослених у додатој вредности, у односу на укупно, имали су следећи сектори делатности: Услуге смештаја и исхране (75,9%), Снабдевање водом и управљање отпадним водама (75,2%), Рударство (66,2%) и Прерађивачка индустрија (63,7%).

2.3. Резултати за предузетнике, по делатностима

У скупу предузетника (табела 4) доминирао је сектор Трговина на велико и мало и поправка моторних возила, како у броју предузетника (34,6%) и запослених (42,5%) тако и у оствареном промету (52,0%) и додатој вредности (35,1%). Поред овог сектора, по учешћу у укупним

The biggest gross operating surplus (table 3) was noted in the following sections: Manufacturing (127908 million dinars), Wholesale and Retail Trade, Repair of Motor Vehicles and Motorcycles (122675 million dinars), Construction (86541 million dinars), Information and Communications (76152 million dinars) and Transport and Storage (55045 million dinars).

Concerning the structure of value added in non-financial business economy (figure 4), the share of personnel costs in the total value added was 53.2%. The highest share of personnel costs in value added, in comparison with the total, was in the following sections: Accommodation and Food Service Activities (75.9%), Water Supply; Sewerage, Waste Management and Remediation Activities (75.2%), Mining and Quarrying (66.2%) and Manufacturing (63.7%).

2.3 Results for entrepreneurs, by activities

Regarding entrepreneurs (table 4), the section Wholesale and Retail Trade, Repair of Motor Vehicles and Motorcycles prevailed in the total number of entrepreneurs (34.6%) and employees (42.5%), as well as in the total turnover (52.0%) and total value added (35.1%). Besides this section, the largest share in the

резултатима које су остварили, издвајају се и предузетници из сектора Прерађивачка индустрија. Њихово учешће у укупном броју предузетника износило је 17,8%, у укупном броју запослених 25,7%, док је њихов допринос у укупном промету износио 17,2%, а у додатој вредности 21,9%. Осим ових, предузетници из сектора Грађевинарство остварили су значајне резултате, како у учешћу у броју запослених (7,1%) тако и у укупном промету (8,8%) и додатој вредности (10,0%). У услужним делатностима, значајне резултате остварили су предузетници из сектора Саобраћај и складиштење (учешће у укупном броју предузетника – 13,2% и у додатој вредности – 9,6%), Стручне, научне, иновационе и техничке делатности (учешће у укупном броју предузетника – 10,7% и у додатој вредности – 10,2%) и Услуге смештаја и исхране (учешће у укупном броју предузетника – 9,4% и у додатој вредности – 9,4%).

total results was that of entrepreneurs from the Manufacturing section. Their share in the total number of entrepreneurs was 17.8%, in the total number of employees 25.7%, while their contribution to the total turnover was 17.2% and to the total value added 21.9%. In addition, the shares of entrepreneurs from the Construction section in the total number of employees (7.1%), total turnover (8.8%) and value added (10.0%) were significant. As far as service activities are concerned, considerable results were achieved by entrepreneurs from the sections Transport and Storage (the share in the total number of entrepreneurs was 13.2% and in value added 9.6%), Professional, Scientific and Technical Services (the share in the total number of entrepreneurs was 10.7% and in value added 10.2%) and Accommodation and Food Service Activities (the share in the total number of entrepreneurs was 9.4% and in value added 9.4%).

4. Основни показатељи пословања предузетника у нефинансијској пословној економији, 2009.

Basic results of business activity of entrepreneurs in non-financial business economy, 2009

	Број предузетника <i>Number of entrepreneurs</i>		Број запослених <i>Number of employees</i>		Промет <i>Turnover</i>		Додата вредност по факторским трошковима <i>Value added at factor costs</i>		
	број <i>number</i>	%	број <i>number</i>	%	млн. РСД <i>million RSD</i>	%	млн. РСД <i>million RSD</i>	%	
Укупно	198939	100,0	230315	100,0	851710	100,0	169997	100,0	Total
Рударство	143	0,1	195	0,1	345	0,0	131	0,1	Mining and quarrying
Прерађивачка индустрија	35392	17,8	59155	25,7	146819	17,2	37217	21,9	Manufacturing
Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром	32	0,0	29	0,0	80	0,0	23	0,0	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Снабдевање водом и управљање отпадним водама	281	0,1	1000	0,4	1735	0,2	375	0,2	Water supply; sewerage, waste management and remediation services
Грађевинарство	20176	10,1	16442	7,1	75204	8,8	16935	10,0	Construction
Трговина на велико и мало и поправка моторних возила	68895	34,6	97680	42,5	442803	52,0	59886	35,1	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
Саобраћај и складиштење	26252	13,2	4760	2,1	77884	9,1	16269	9,6	Transport and storage
Услуге смештаја и исхране	18649	9,4	30409	13,2	54924	6,4	15912	9,4	Accommodation and food service activities
Информисање и комуникације	2653	1,3	1473	0,6	5674	0,7	1920	1,1	Information and communications
Пословање некретнинама	910	0,5	658	0,3	1405	0,2	537	0,3	Real estate activities
Стручне, научне, иновационе и техничке делатности	21222	10,7	15210	6,6	36395	4,3	17256	10,2	Professional, scientific and technical activities
Административне и помоћне услужне делатности	4335	2,2	3304	1,4	8443	1,0	3537	2,1	Administrative and support service activities

Предузетници из сектора Рударство, Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром и Снабдевање водом и управљање отпадним водама имали су незнатно учешће у укупним резултатима. Основни разлог за то је што је за пословање у овим секторима карактеристично ангажовање значајнијег капитала и радне снаге, као и велике инвестиције, па се у овим секторима налазе углавном велика привредна друштва.

Small share in the total results was noted in entrepreneurs from Mining and Quarrying; Electricity, Gas, Steam and Air Conditioning Supply, mainly because those sections are highly capital demanding and require a lot of investment and personnel. Consequently, those sections are generally made of large enterprises.

2.4. Резултати за предузећа (привредна друштва), по њиховој величини

Резултати о укупном броју предузећа по њиховој величини дефинисаној према броју запослених лица – показују да већина њих (85,4%) припада микропредузећима (0–9 запослених лица), 11,2% малим (10–49 запослених лица), 2,8% средњим (50–249 запослених лица), док великим предузећима (250 и више запослених лица) припада 0,6% (табела 5).

2.4 Results for enterprises, by size classes

The results on the total number of enterprises, by size classes (classes are defined according to the number of persons employed), shows that most of them (85,4%) belong to micro enterprises (0-9 persons employed), 11,2% to small (10-49 persons employed), 2,8% to medium (50-250 persons employed) and to large enterprises (250 persons employed and more) belong 0,6% (table 5).

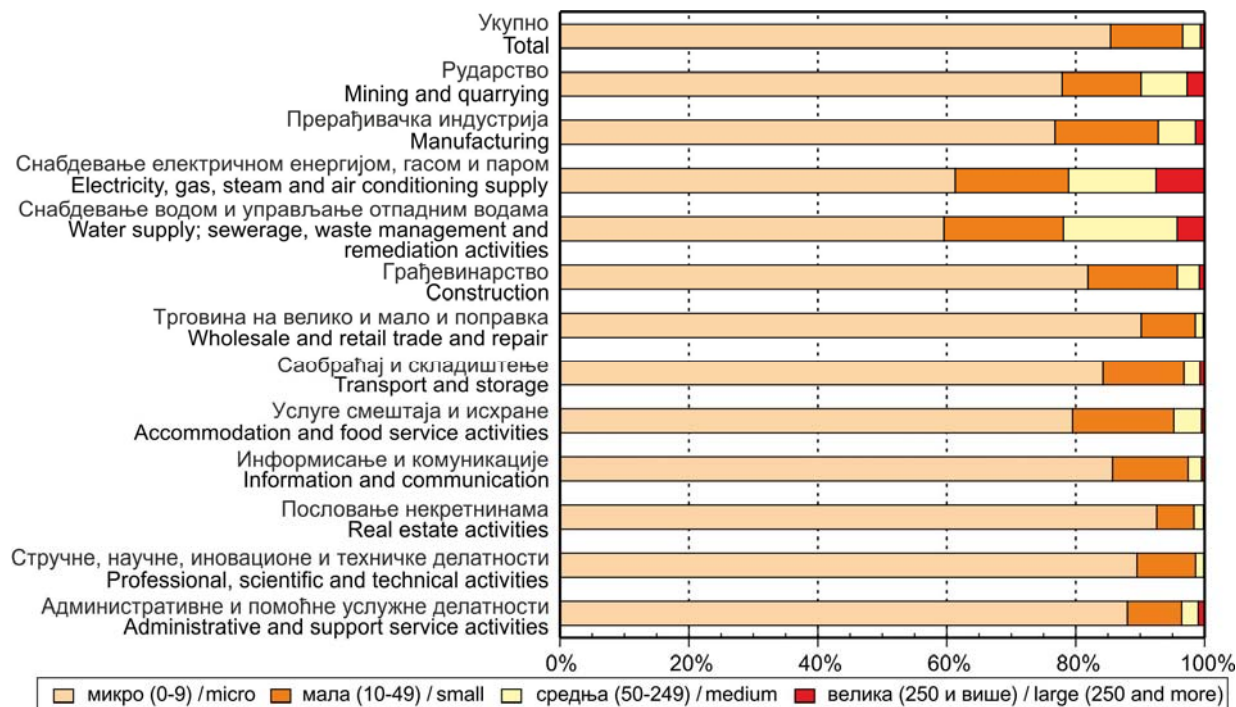
5. Број предузећа у нефинансијској пословној економији, према броју запослених лица, 2009.

Number of enterprises in non-financial business economy, by size classes of employment, 2009

	Укупно <i>Total</i>	Величина предузећа према броју запослених лица / <i>Enterprise size according to number of persons employed</i>				
		микро (0-9) <i>micro</i> (0-9)	мала (10-49) <i>small</i> (10-49)	средња (50-249) <i>medium</i> (50-249)	велика (250 и више) <i>large</i> (250 and more)	
Укупно	82355	70340	9202	2289	524	Total
Рударство	294	229	36	21	8	Mining and quarrying
Прерађивачка индустрија	17145	13167	2745	989	244	Manufacturing
Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром	199	122	35	27	15	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Снабдевање водом и управљање отпадним водама	680	405	126	120	29	Water supply; sewerage, waste management and remediation services
Грађевинарство	6838	5601	948	233	56	Construction
Трговина на велико и мало и поправка моторних возила	34385	31002	2885	425	73	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
Саобраћај и складиштење	4586	3863	576	114	33	Transport and storage
Услуге смештаја и исхране	2070	1646	325	89	10	Accommodation and food service activities
Информисање и комуникације	3607	3092	423	75	17	Information and communications
Пословање некретнинама	604	559	35	9	1	Real estate activities
Стручне, научне, иновационе и техничке делатности	9316	8338	847	119	12	Professional, scientific and technical activities
Административне и помоћне услужне делатности	2631	2316	221	68	26	Administrative and support service activities

Графикон 5. Број предузећа у нефинансијској пословној економији, према броју запослених лица, 2009.
Figure 5. Number of enterprises in non-financial business economy, by size classes of employment, 2009

У укупном броју микропредузећа (табела 5), највеће учешће имала су предузећа из сектора Трговина на велико и мало и поправка моторних возила (44,1%), Прерађивачка индустрија (18,7%), као и Стручне, научне, иновационе и техничке делатности (11,9%). У скупу малих предузећа, значајно учешће имали су, као и код микропредузећа, Трговина на велико и мало и поправка моторних возила (31,4%) и Прерађивачка индустрија (29,8%), као и Грађевинарство (10,3%). На основу података за средња и велика предузећа види се да опада учешће предузећа из услужних делатности, док учешће предузећа из производних сектора расте. Тако, у укупном броју средњих предузећа највеће учешће је имао сектор Прерађивачка индустрија (43,2%), затим Трговина на велико и мало и поправка моторних возила (18,6%) и Грађевинарство (10,2%). У скупу великих предузећа доминирају предузећа из сектора Прерађивачка индустрија (46,6%), затим Трговина на велико и мало и поправка моторних возила (13,9%) и Грађевинарство (10,7%). Учешћа микро, малих, средњих и великих предузећа у оквиру сектора делатности приказана су на графикону 5.

The biggest share in the total number of micro-enterprises (table 5) was that in Wholesale and Retail Trade, Repair of Motor Vehicles and Motorcycles (44.1%), Manufacturing (18.7%), as well as Professional, Scientific and Technical Activities (11.9%). Alike with micro-enterprises, small-sized enterprises participated significantly in Wholesale and Retail Trade, Repair of Motor Vehicles and Motorcycles with 31.4%, Manufacturing with 29.8%, as well as in and Construction with 10.3%. Based on the results for medium-sized and large enterprises, it is evident that the share of enterprises from service activities decreased, while the share of enterprises from industrial activities increased. In the class of medium-sized enterprises, the biggest share was in Manufacturing (43.2%), then in Wholesale and Retail Trade, Repair of Motor Vehicles and Motorcycles (18.6%) and Construction (10.2%). Manufacturing (46.6%), then Wholesale and Retail Trade, Repair of Motor Vehicles and Motorcycles (13.9%) and Construction (10.7%) dominated in the class of large enterprises. The share of micro, small-sized, medium-sized and large enterprises within sections are presented in Figure 5.

6. Број предузећа у нефинансијској пословној економији, према пословним приходима, 2009.

Number of enterprises in non-financial business economy, by size classes of operating income, 2009

	Укупно <i>Total</i>	Величина предузећа према пословном приходу <i>Enterprise size according to operating income</i>				
		0 до мање од 100 мил. РСД <i>0 to less than 100 million RSD</i>	100 до мање од 500 мил. РСД <i>100 to less than 500 million RSD</i>	500 до мање од 1000 мил. РСД <i>500 to less than 1000 million RSD</i>	1000 мил. РСД и преко 1000 мил. РСД <i>and more</i>	
Укупно	82355	75975	4914	764	702	Total
Рударство	294	260	21	7	6	Mining and quarrying
Прерађивачка индустрија	17145	15399	1290	234	222	Manufacturing
Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром	199	138	35	8	18	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Снабдевање водом и управљање отпадним водама	680	543	117	11	9	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Грађевинарство	6838	6289	416	69	64	Construction
Трговина на велико и мало и поправка моторних возила	34385	31600	2169	317	299	Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles and motorcycles
Саобраћај и складиштење	4586	4246	273	42	25	Transport and storage
Услуге смештаја и исхране	2070	1996	67	5	2	Accommodation and food service activities
Информисање и комуникације	3607	3434	132	21	20	Information and communications
Пословање некретнинама	604	568	27	5	4	Real estate activities
Стручне, научне, иновационе и техничке делатности	9316	8968	288	38	22	Professional, scientific and technical Activities
Административне и помоћне услужне делатности	2631	2534	79	7	11	Administrative and support service activities

Резултати о укупном броју предузећа, према пословним приходима (табела 6), показују да већина њих (92,3%) припада предузећима са пословним приходима од 0 до мање од 100 милиона динара, 6,0% предузећима са пословним приходима од 100 до мање од 500 милиона динара, док је учешће предузећа са пословним приходима од 500 до мање од 1000 милиона динара у укупном броју предузећа 0,9%. Интервалу пословних прихода од 1000 милиона динара и преко припада 0,8% предузећа.

У укупном броју предузећа са пословним приходима од 0 до мање од 100 милиона динара (табела 6), највеће учешће имала су предузећа из сектора Трговина на велико и мало и поправка моторних возила (41,6%), Прерађивачка индустрија (20,3%), као и Стручне, научне, иновационе и техничке делатности (11,8%). У скупу предузећа са пословним приходима 100 до мање од 500 милиона динара, највеће учешће имали су, као и у претходној групи, сектори Трговина на велико и мало и поправка моторних возила (44,1%), Прерађивачка индустрија (26,3%) и Грађевинарство

The results on the total number of enterprises, by size classes of operating income (table 6), show that most of them (92.3%) belong to the class with operating income from 0 to less than 100 million RSD, 6.0% to the class from 100 to less than 500 million RSD, while the share of enterprises with 500 to less than 1000 million RSD in the total was 0.9%, and 0.8% of enterprises belong to the class 1000 million RSD and more (table 6).

In the total number of enterprises with operating income from 0 to less than 100 million RSD (table 6), the biggest share was that of Wholesale and Retail Trade, Repair of Motor Vehicles and Motorcycles (41.6%), Manufacturing (20.3%), as well as of Professional, Scientific and Technical Activities (11.8%). In the class of enterprises with 100 to less than 500 million RSD, alike the previous class, a significant share was noted in Wholesale and Retail Trade, Repair of Motor Vehicles and Motorcycles (44.1%), Manufacturing (26.3%) and Construction (8.5%). Within the class of enterprises from 500 to less

(8,5%). У укупном броју предузећа са пословним приходима 500 до мање од 1000 милиона динара, највеће учешће имао је сектор Трговина на велико и мало и поправка моторних возила (41,5%), затим Прерађивачка индустрија (30,6%) и Грађевинарство (9,0%). У групи предузећа са пословним приходима од 1000 милиона динара и преко, највеће учешће имали су, као и у претходној групи, сектори Трговина на велико и мало и поправка моторних возила (42,6%), Прерађивачка индустрија (31,6%) и Грађевинарство (9,1%).

than 1000 million RSD, the biggest share was in Wholesale and Retail Trade, Repair of Motor Vehicles and Motorcycles (41.5%), then Manufacturing (30.6%), and Construction (9.0%). In the class of enterprises with 1000 million RSD and more, the prevailing sections were Wholesale and Retail Trade, Repair of Motor Vehicles and Motorcycles (42.6%) and Manufacturing (31.6%) and Construction (9.1%).

7. Број запослених лица у нефинансијској пословној економији, према броју запослених лица, 2009.

Number of persons employed in non-financial business economy, by size classes of employment, 2009

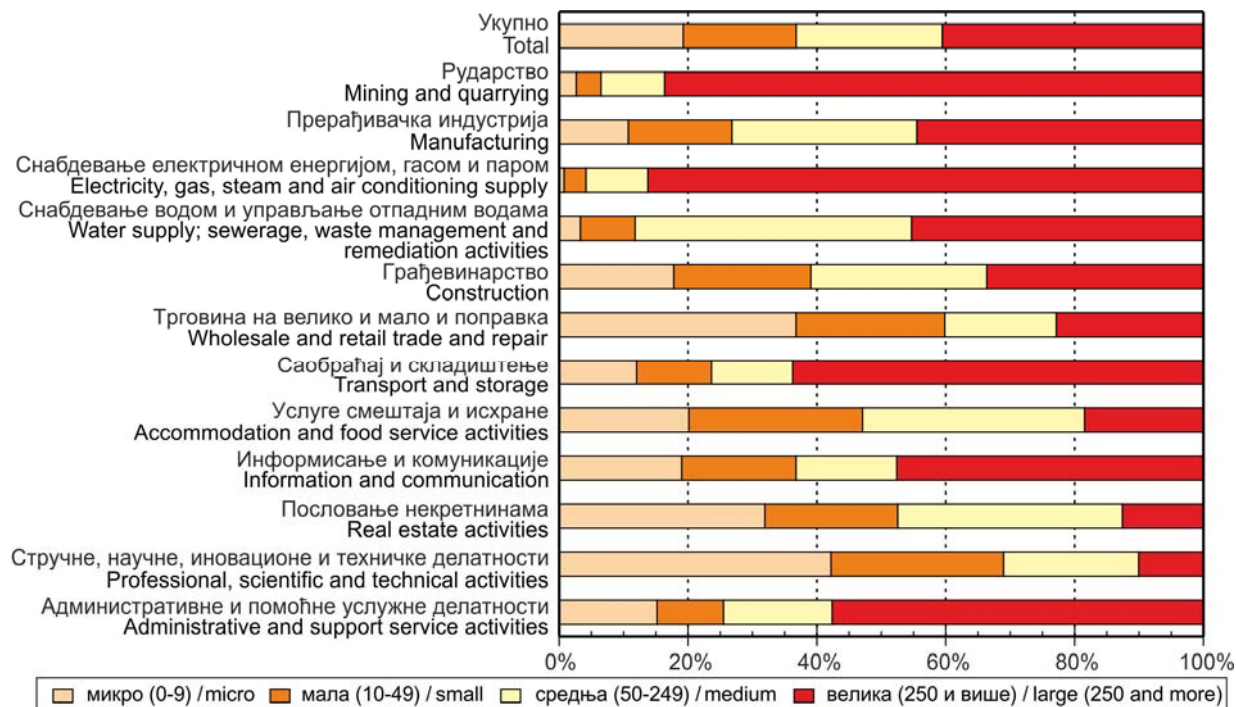
	Укупно <i>Total</i>	Величина предузећа према броју запослених лица <i>Enterprise size according to number of persons employed</i>				
		микро (0-9) <i>micro</i> (0-9)	мала (10-49) <i>small</i> (10-49)	средња (50-249) <i>medium</i> (50-249)	велика (250 и више) <i>large</i> (250 and more)	
Укупно	1066124	205323	186861	242034	431906	Total
Рударство	23347	621	896	2304	19526	Mining and quarrying
Прерађивачка индустрија	366191	39367	58849	105122	162853	Manufacturing
Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром	28495	221	966	2739	24569	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Снабдевање водом и управљање отпадним водама	36033	1189	3060	15464	16320	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Грађевинарство	91845	16334	19564	25045	30902	Construction
Трговина на велико и мало и поправка моторних возила	240369	88385	55465	41619	54900	Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles and motorcycles
Саобраћај и складиштење	100887	12121	11736	12720	64310	Transport and storage
Услуге смештаја и исхране	24393	4913	6578	8402	4500	Accommodation and food service activities
Информисање и комуникације	47299	9004	8392	7386	22517	Information and communications
Пословање некретнинама	3826	1222	789	1334	481	Real estate activities
Стручне, научне, иновационе и техничке делатности	60082	25354	16092	12588	6048	Professional, scientific and technical Activities
Административне и помоћне услужне делатности	43357	6592	4474	7311	24980	Administrative and support service activities

Иако је учешће великих предузећа у укупном броју предузећа било свега 0,6%, у њима је било ангажовано 40,5% укупног броја запослених лица (табела 7). У групи средњих предузећа било је ангажовано 22,7% од укупног броја запослених лица, у малим предузећима 17,5%, а у микропредузећима 19,3%.

Although the share of large enterprises in the total number of enterprises was only 0.6%, they hired 40.5% of the total number of persons employed (table 7). Within the class of medium-sized enterprises 22.7% of the total number of employees were hired, 17.5% in small-sized enterprises and 19.3% in micro enterprises.

Графикон 6. Број запослених лица у нефинансијској пословној економији, према броју запослених лица, 2009.
Figure 6. Number of persons employed in non-financial business economy, by size classes of employment, 2009

У укупном броју микропредузећа (табела 7), највише запослених лица било је ангажовано у секторима делатности у којима доминирају микропредузећа: Трговина на велико и мало и поправка моторних возила (43,0%), Прерађивачка индустрија (19,2%), као и Стручне, научне, иновационе и техничке делатности (12,3%). У скупу малих предузећа, највеће учешће у броју запослених лица имали су сектори Прерађивачка индустрија (31,5%), Трговина на велико и мало и поправка моторних возила (29,7%), као и Грађевинарство (10,5%). У укупном броју средњих предузећа највише запослених лица имали су сектори Прерађивачка индустрија (43,4%), затим Трговина на велико и мало и поправка моторних возила (17,2%) и Грађевинарство (10,3%). У скупу великих предузећа, посматрано по броју запослених лица, доминирају предузећа из сектора Прерађивачка индустрија (37,7%), затим Саобраћај и складиштење (14,9%) и Трговина на велико и мало и поправка моторних возила (12,7%). Учешћа микро, малих, средњих и великих предузећа у оквиру сектора делатности приказана су на графикону 6.

In the total number of micro enterprises (table 7), the majority of persons employed were hired in sections where micro enterprises were prevailing: Wholesale and Retail Trade, Repair of Motor Vehicles and Motorcycles (43.0%), Manufacturing (19.2%), as well as Professional, Scientific and Technical Activities (12.3%). In the class of small-sized enterprises, a significant share of persons employed was noted in Manufacturing (31.5%), Wholesale and Retail Trade, Repair of Motor Vehicles and Motorcycles (29.7%), as well as Construction (10.5%). In the class of medium-sized enterprises the biggest share was observed in Manufacturing (43.4%), then in Wholesale and Retail Trade, Repair of Motor Vehicles and Motorcycles (17.2%) and in Construction (10.3%). In the class of large enterprises, were prevailing enterprises from Manufacturing (37.7%), Transport and Storage (14.9%) and Wholesale and Retail Trade, Repair of Motor Vehicles and Motorcycles (12.7%). The share of micro, small-sized, medium-sized and large enterprises within sections are presented in Figure 6.

8. Промет у нефинансијској пословној економији, према броју запослених лица, у милионима РСД, 2009.

Turnover in non-financial business economy, by size classes of employment, in million RSD, 2009

	Укупно <i>Total</i>	Величина предузећа према броју запослених лица / <i>Enterprise size according to number of persons employed</i>				
		микро (0-9) <i>micro</i> (0-9)	мала (10-49) <i>small</i> (10-49)	средња (50-249) <i>medium</i> (50-249)	велика (250 и више) <i>large</i> (250 and more)	
Укупно	5457838	887004	1180272	1203767	2186795	Total
Рударство	68506	1389	2556	6871	57690	Mining and quarrying
Прерађивачка индустрија	1553780	126328	219855	440349	767248	Manufacturing
Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром	368347	358	6515	13008	348466	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Снабдевање водом и управљање отпадним водама	60755	4967	7818	23477	24493	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Грађевинарство	326922	64282	79307	84029	99304	Construction
Трговина на велико и мало и поправка моторних возила	2198194	543381	637337	456680	560796	Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles and motorcycles
Саобраћај и складиштење	332117	39269	86328	67437	139083	Transport and storage
Услуге смештаја и исхране	35043	5447	10318	12892	6386	Accommodation and food service activities
Информисање и комуникације	237974	22475	28064	26512	160923	Information and communications
Пословање некретнинама	10156	5462	2106	1839	749	Real estate activities
Стручне, научне, иновационе и техничке делатности	218025	60563	90406	62188	4868	Professional, scientific and technical activities
Административне и помоћне услужне делатности	48019	13083	9662	8485	16789	Administrative and support service activities

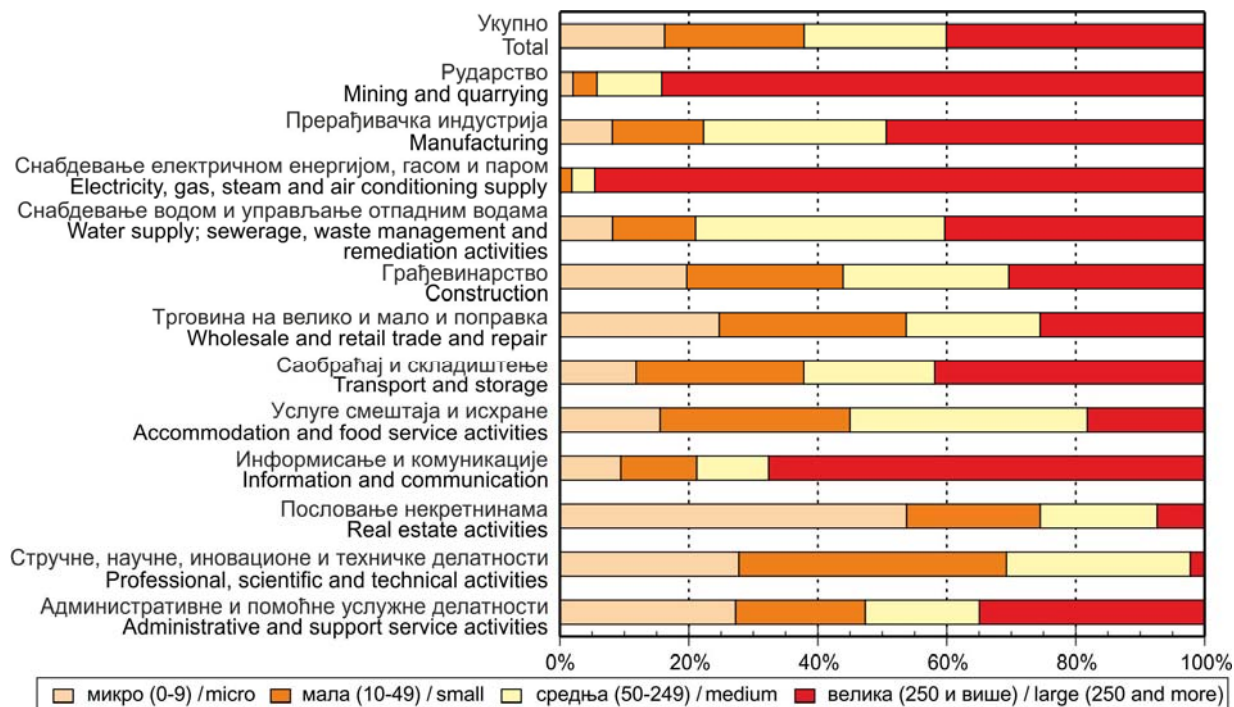
Са учешћем од 0,6% у укупном броју предузећа и 40,5% у укупном броју запослених лица, велика предузећа су имала највећи допринос у укупно оствареном промету нефинансијске пословне економије – 40,1% (табела 8). У групи средњих предузећа остварено је 22,1% од укупног промета, у малим предузећима 21,6%, а у микропредузећима 16,2%.

With the share of 0.6% in the total number of enterprises and 40.5% in the total number of persons employed, large enterprises contributed the most to the total turnover in non-financial business economy with 40.1% (table 8). In the class of medium-sized enterprises generated were 22.1% of the total turnover, in small-sized enterprises 21.6% and in micro enterprises 16.2%.

Графикон 7. Промет у нефинансијској пословној економији, према броју запослених лица, 2009.
Figure 7. Turnover in non-financial business economy, by size classes of employment, 2009

У укупном промету микропредузећа (табела 8), доминирао је сектор Трговина на велико и мало и поправка моторних возила, чије је учешће било скоро две трећине (61,3%). Остали сектори који су имали значајан допринос промету микропредузећа су: Прерађивачка индустрија (14,2%), Грађевинарство (7,2%) и Стручне, научне, иновационе и техничке делатности (6,8%). У скупу малих предузећа, поред сектора Трговина на велико и мало и поправка моторних возила (54,0%), највеће учешће у оствареном промету имали су: Прерађивачка индустрија (18,6%), Стручне, научне, иновационе и техничке делатности (7,7%), као и Саобраћај и складиштење (7,3%). У укупном промету средњих предузећа, скоро исто учешће остварили су сектори Трговина на велико и мало и поправка моторних возила (37,9%) и Прерађивачка индустрија (36,6%). Затим следе Грађевинарство (7,0%) и Стручне, научне, иновационе и техничке делатности (5,2%). У укупном промету великих предузећа, доминирао је сектор Прерађивачка индустрија (35,1%). Остали сектори са значајним учешћем у промету великих предузећа су: Трговина на велико и мало и поправка моторних возила (25,6%), Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром (15,9%), као и Информисање и комуникације (7,4%). Учешћа микро, малих, средњих и великих предузећа у оквиру сектора делатности приказана су на графикону 7.

Wholesale and Retail Trade, Repair of Motor Vehicles and Motorcycles prevailed in the turnover of micro enterprises (table 8) with 61.3%. The other sections with significant contribution to the total turnover of micro enterprises were: Manufacturing (14.2%), Construction (7.2%) and Professional, Scientific and Technical Activities (6.8%). In the class of small enterprises, besides Wholesale and Retail Trade, Repair of Motor Vehicles and Motorcycles (54.0%), the biggest share in turnover was noted in Manufacturing (18.6%), Professional, Scientific and Technical Activities (7.7%) and Transport and Storage (7.3%). Similar shares in the total turnover of medium-sized enterprises were attained in Wholesale and Retail Trade, Repair of Motor Vehicles and Motorcycles (37.9%), Manufacturing (36.6%), Construction (7.0%) and Professional, Scientific and Technical Activities (5.2%). Enterprises from Manufacturing (35.1%) dominated in the class of large enterprises. The other sections with a significant share in the total turnover of large enterprises were: Wholesale and Retail Trade, Repair of Motor Vehicles and Motorcycles (25.6%), Electricity, Gas, Steam and Air Conditioning Supply (15.9%), as well as Information and Communications (7.4%). The share of micro, small-sized, medium-sized and large enterprises within sections are presented in Figure 7.

9. Промет у нефинансијској пословној економији, према пословним приходима, у милионима РСД, 2009.

Turnover in non-financial business economy, by size classes of operating income, in million RSD, 2009

	Укупно <i>Total</i>	Величина предузећа према пословном приходу <i>Enterprise size according to operating income</i>				
		0 до мање од 100 мил. РСД <i>0 to less than 100 million RSD</i>	100 до мање од 500 мил. РСД <i>100 to less than 500 million RSD</i>	500 до мање од 1000 мил. РСД <i>500 to less than 1000 million RSD</i>	1000 мил. РСД и преко 1000 мил. РСД <i>and more</i>	
Укупно	5457838	796200	996112	516614	3148912	Total
Рударство	68506	2543	4495	4870	56598	Mining and quarrying
Прерађивачка индустрија	1553780	177480	267598	160278	948424	Manufacturing
Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром	368347	1126	8170	5122	353929	Electricity, gas, steam and air conditioning
Снабдевање водом и управљање отпадним водама	60755	8166	22445	8128	22016	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Грађевинарство	326922	69154	78342	40449	138977	Construction
Трговина на велико и мало и поправка моторних возила	2198194	358100	453287	220513	1166294	Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles and motorcycles
Саобраћај и складиштење	332117	47357	52265	28863	203632	Transport and storage
Услуге смештаја и исхране	35043	15933	12248	2956	3906	Accommodation and food service activities
Информисање и комуникације	237974	27591	24735	15166	170482	Information and communications
Пословање некретнинама	10156	1910	3264	1677	3305	Real estate activities
Стручне, научне, иновационе и техничке делатности	218025	69127	54738	25396	68764	Professional, scientific and technical activities
Административне и помоћне услужне делатности	48019	17713	14525	3196	12585	Administrative and support service activities

Резултати о укупном промету, према пословним приходима (табела 9), показују да су микропредузећа, иако већина њих (92,3%) припада групи са пословним приходима од 0 до мање од 100 милиона динара, остварили свега 14,6% од укупног промета нефинансијског пословног сектора. 6,0% предузећа са пословним приходима од 100 до мање од 500 милиона динара – учествовало је са 18,2% у укупном промету. Допринос предузећа са пословним приходима од 500 до мање од 1000 милиона динара у укупном промету износио је 9,5%, док је свега 0,8% предузећа, који су имали пословне приходе 1000 милиона динара и преко, остварило више од половине укупног промета (57,7%).

У групи предузећа са пословним приходима од 0 до мање од 100 милиона динара (табела 9), највеће учешће у промету имала су предузећа из сектора Трговина на велико и мало и поправка моторних возила (45,0%), Прерађивачка индустрија (22,3%), као и Стручне, научне, иновационе и техничке делатности (8,7%) и Грађевинарство

The results on the total turnover, by size classes of operating income (table 9), indicate that although most of micro enterprises (92.3%) belong to the class which operating income ranges from 0 to less than 100 million RSD, they generated only 14.6% of the total turnover of non-financial business economy. There were 6.0% enterprises with an operating income of 100 to less than 500 million RSD that had a 18.2% share in total turnover. Enterprises with an operating income of 500 to less than 1000 million RSD participated to the total turnover with 9.5%, while only 0.8% enterprises with an operating income of 1000 million RSD and more, realized more than a half of the total turnover (57.7%).

In the class of enterprises with an operating income ranging 0 to less than 100 million RSD (table 9), the biggest share in turnover was recorded in Wholesale and Retail Trade, Repair of Motor Vehicles and Motorcycles (45.0%), Manufacturing (22.3%), Professional, Scientific and Technical Activities (8.7%)

(8,7%). У скупу предузећа са пословним приходима од 100 до мање од 500 милиона динара, највеће учешће у промету имали су Трговина на велико и мало и поправка моторних возила (45,5%), Прерађивачка индустрија (26,9%) и Грађевинарство (7,9%). У укупном броју предузећа са пословним приходима од 500 до мање од 1000 милиона динара, најзначајније учешће у промету имао је сектор Трговина на велико и мало и поправка моторних возила (42,7%), затим Прерађивачка индустрија (31,0%) и Грађевинарство (7,8%). У скупу предузећа са пословним приходима од 1000 милиона динара и преко, највеће учешће имао је сектор Трговина на велико и мало и поправка моторних возила (37,0%), затим Прерађивачка индустрија (30,1%), Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром (11,2%) и Саобраћај и складиштење (6,5%).

and Construction (8.7%). In the class of enterprises with 100 to less than 500 million RSD, a significant share was attained in Wholesale and Retail Trade, Repair of Motor Vehicles and Motorcycles (45.5%), Manufacturing (26.9%) and Construction (7.9%). Within the class of enterprises with 500 to less than 1000 million RSD, the biggest share was in Wholesale and Retail Trade, Repair of Motor Vehicles and Motorcycles (42.7%), then in Manufacturing (31.0%), and Construction (7.8%). In the class of enterprises with 1000 million RSD and more, leading were Wholesale and Retail Trade, Repair of Motor Vehicles and Motorcycles (37.0%), then Manufacturing (30.1%), followed by Electricity, Gas, Steam and Air Conditioning Supply (11.2%), and Transport and Storage (6.5%).

10. Додата вредност по факторским трошковима у нефинансијској пословној економији, према броју запослених лица, у милионима РСД, 2009.

Value added at factor costs in non-financial business economy, by size classes of employment, in million RSD, 2009

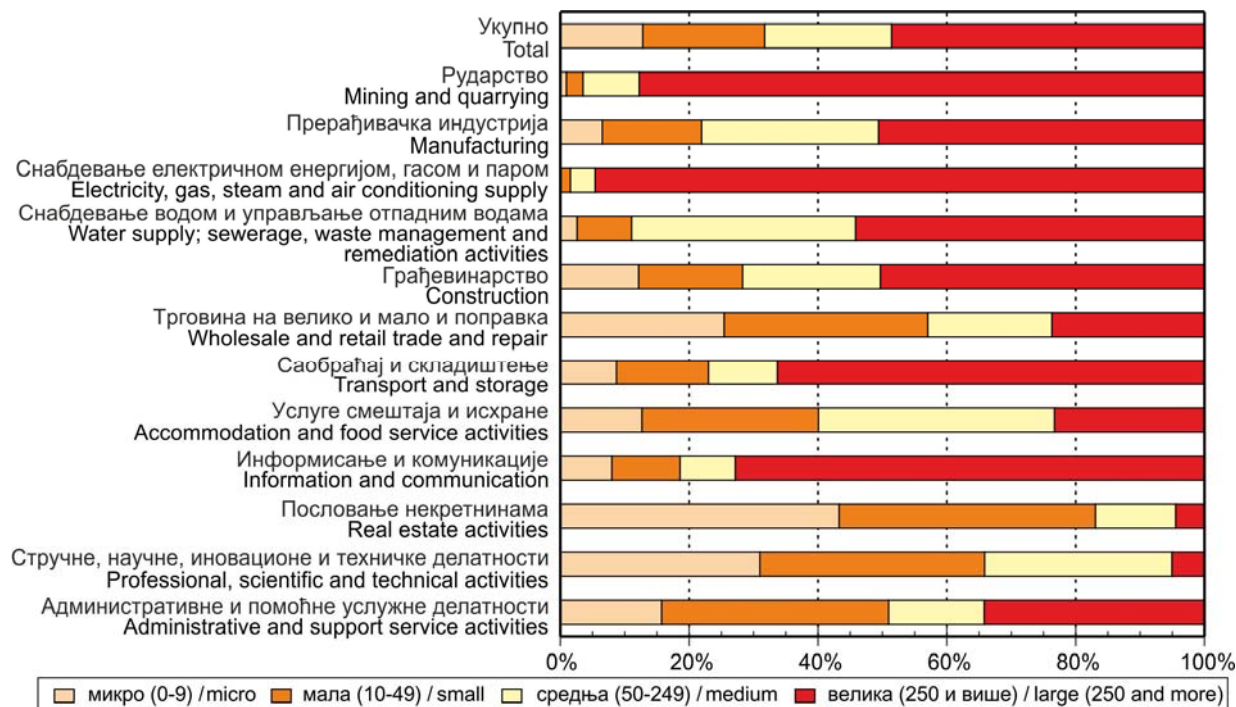
	Укупно <i>Total</i>	Величина предузећа према броју запослених лица / <i>Enterprise size according to number of persons employed</i>				
		микро (0-9) <i>micro</i> (0-9)	мала (10-49) <i>small</i> (10-49)	средња (50-249) <i>medium</i> (50-249)	велика (250 и више) <i>large</i> (250 and more)	
Укупно	1280553	163986	242302	252260	622005	Total
Рударство	34717	334	893	3023	30467	Mining and quarrying
Прерађивачка индустрија	352726	22996	54402	96857	178471	Manufacturing
Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром	76181	84	1116	2926	72055	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Снабдевање водом и управљање отпадним водама	31778	828	2691	11050	17209	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Грађевинарство	143860	17512	23211	30773	72364	Construction
Трговина на велико и мало и поправка моторних возила	249202	63409	78763	48013	59017	Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles and motorcycles
Саобраћај и складиштење	128037	11180	18278	13690	84889	Transport and storage
Услуге смештаја и исхране	14500	1840	3971	5311	3378	Accommodation and food service activities
Информисање и комуникације	118818	9510	12598	10182	86528	Information and communication
Пословање некретнинама	12956	5607	5156	1613	580	Real estate activities
Стручне, научне, иновационе и техничке делатности	79694	24692	27808	23172	4022	Professional, scientific and technical activities
Административне и помоћне услужне делатности	38084	5994	13415	5650	13025	Administrative and support service activities

Осим највећег учешћа у укупном промету, велика предузећа су имала и највећи допринос стварању укупне додате вредности нефинансијске пословне економије (48,6%). У групи средњих предузећа остварено је 19,7% од укупне додате вредности, у малим предузећима 18,9%, а у микропредузећима 12,8%.

Besides the biggest share in the total turnover, large enterprises had the biggest contribution to the total value added at factor costs of the non-financial business economy (48.6%). In the class of medium-sized enterprises generated were 19.7% of the total value added, in small-sized enterprises 18.9% and in micro enterprises 12.8%.

Графикон 8. Додата вредност у нефинансијској пословној економији, према броју запослених лица, 2009.
Figure 8. Value added at factor costs in non-financial business economy, by size classes of employment, 2009

У укупној додатој вредности микропредузећа (табела 10), доминирао је сектор Трговина на велико и мало и поправка моторних возила, чије је учешће било 38,7%. Остали сектори који су имали највећи допринос додатој вредности микропредузећа су: Стручне, научне, иновационе и техничке делатности (15,1%), Прерађивачка индустрија (14,0%) и Грађевинарство (10,7%). У скупу малих предузећа, поред сектора Трговина на велико и мало и поправка моторних возила (32,5%), највеће учешће у оствареној додатој вредности имали су сектори: Прерађивачка индустрија (22,5%), Стручне, научне, иновационе и техничке делатности (11,5%) и Грађевинарство (9,6%). У укупној додатој вредности средњих предузећа, највеће учешће остварио је сектор Прерађивачка индустрија (38,4%). Остали сектори са значајним учешћем у додатој вредности средњих предузећа су: Трговина на велико и мало и поправка моторних возила (19,0%), Грађевинарство (12,2%) и Стручне, научне, иновационе и техничке делатности (9,2%). У укупној додатој вредности великих предузећа, доминирао је сектор Прерађивачка индустрија (28,7%). Остали сектори са значајним учешћем у додатој вредности великих предузећа су: Информисање и комуникације (13,9%), Саобраћај и складиштење (13,6%), Грађевинарство (11,6%) и Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром (11,6%). Учешћа микро, малих, средњих и великих предузећа у оквиру сектора делатности приказана су на графикаму 8.

The prevailing sections in the total value added of micro enterprises (table 10) were Wholesale and Retail Trade, Repair of Motor Vehicles and Motorcycles with a share of 38.7%. The other sections with the biggest contribution to the total value added of micro enterprises were: Professional, Scientific and Technical Activities (15.1%), Manufacturing (14.0%) and Construction (10.7%). In the class of small enterprises, besides Wholesale and Retail Trade, Repair of Motor Vehicles and Motorcycles (32.5%), the biggest share in the total value added was recorded in Manufacturing (22.5%), Professional, Scientific and Technical Activities (11.5%) and Construction (9.6%). The largest share in the total value added of medium-sized enterprises was that in Manufacturing (38.4%). The other sections with a significant share in the total value added of medium-sized enterprises were: Wholesale and Retail Trade, Repair of Motor Vehicles and Motorcycles (19.0%), Construction (12.2%) and Professional, Scientific and Technical Activities (9.2%). The highest share in the total value added of large enterprises was that of Manufacturing (28.7%). The other sections with a significant share in the total value added of large enterprises were: Information and Communications (13.9%), Transport and Storage (13.6%), Construction (11.6%) and Electricity, Gas, Steam and Air Conditioning Supply (11.6%). The share of micro, small-sized, medium-sized and large enterprises within sections are presented in Figure 8.

11. Трошкови запослених у нефинансијској пословној економији, према броју запослених лица, у милионима РСД, 2009.

Personnel costs in the non-financial economy, by size classes of employment, in million RSD, 2009

	Укупно <i>Total</i>	Величина предузећа према броју запослених лица / <i>Enterprise size according to number of persons employed</i>				
		микро (0-9) <i>micro</i> (0-9)	мала (10-49) <i>small</i> (10-49)	средња (50-249) <i>medium</i> (50-249)	велика (250 и више) <i>large</i> (250 and more)	
Укупно	680695	66334	105617	159908	348836	Total
Рударство	22968	171	477	1592	20728	Mining and quarrying
Прерађивачка индустрија	224818	11185	26856	60438	126339	Manufacturing
Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром	31625	82	840	2274	28429	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Снабдевање водом и управљање отпадним водама	23904	366	1647	8931	12960	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Грађевинарство	57319	5472	9793	17486	24568	Construction
Трговина на велико и мало и поправка моторних возила	126527	27507	32124	28243	38653	Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles and motorcycles
Саобраћај и складиштење	72992	4106	7611	8120	53155	Transport and storage
Услуге смештаја и исхране	11005	1069	2734	4542	2660	Accommodation and food service activities
Информисање и комуникације	42666	3453	6404	7521	25288	Information and communication
Пословање некретнинама	2684	387	728	1182	387	Real estate activities
Стручне, научне, иновационе и техничке делатности	43881	10338	13952	15958	3633	Professional, scientific and technical activities
Административне и помоћне услужне делатности	20306	2198	2451	3621	12036	Administrative and support service activities

У групи великих предузећа било је ангажовано 40,5% од укупног броја запослених лица, па је и учешће ових предузећа у укупним трошковима запослених било највеће (51,3%). У групи средњих предузећа трошкови запослених износили су 23,5% од укупних. Учешће малих предузећа у укупним трошковима запослених било је 15,5%, а микропредузећа 9,7%.

У скупу микропредузећа (табела 11), највеће учешће у трошковима запослених имале су делатности у којима доминирају микропредузећа, и то: трговина на велико и мало и поправка моторних возила (41,5%), прерађивачка индустрија (16,9%), као и стручне, научне, иновационе и техничке делатности (15,6%). У скупу малих предузећа, највеће учешће у трошковима запослених имали су сектори Трговина на велико и мало и поправка моторних возила (30,4%), Прерађивачка индустрија (25,4%), као и Стручне, научне, иновационе и техничке делатности (13,2%). У групи средњих предузећа највише трошкове запослених имао је сектор Прерађивачка индустрија (37,8%), затим

In the class of large enterprises hired were 40.5% of the total number of persons employed, thereby the share of those enterprises in the total personnel costs was the biggest (51.3%). In the class of medium-sized enterprises personnel costs amounted to 23.5% of the total amount. The share of small-sized enterprises in the total personnel costs was 15.5% and of micro enterprises 9.7%.

In the class of micro enterprises (table 11), the biggest share in the total personnel costs was recorded in the sections where micro enterprises prevailed: Wholesale and Retail Trade, Repair of Motor Vehicles and Motorcycles (41.5%), Manufacturing (16.9%), as well as Professional, Scientific and Technical Activities (15.6%). In the class of small-sized enterprises the biggest share in the total personnel costs was in Wholesale and Retail Trade, Repair of Motor Vehicles and Motorcycles (30.4%), Manufacturing (25.4%), as well as in Professional, Scientific and Technical Activities (13.2%). In the total personnel costs of medium-sized enterprises, the biggest share was

Трговина на велико и мало и поправка моторних возила (17,7%) и Грађевинарство (10,9%). У скупу великих предузећа, по трошковима запослених доминирају предузећа из сектора Прерађивачке индустрије (36,2%), затим Саобраћаја и складиштења (15,2%) и Трговине на велико и мало и поправка моторних возила (11,1%).

observed in Manufacturing (37.8%), then in Wholesale and Retail Trade, Repair of Motor Vehicles and Motorcycles (17.7%) and Construction (10.9%). In the total personnel costs of large enterprises the leading sections were Manufacturing (36.2%), Transport and Storage (15.2%) and Wholesale and Retail Trade, Repair of Motor Vehicles and Motorcycles (11.1%).

2.5. Економски индикатори пословања предузећа (привредних друштава)

У циљу детаљније анализе пословања предузећа, на основу добијених резултата истраживања, обрачунати су неки од економских индикатора. Ови индикатори се користе у анализи резултата по делатностима КД (2010), као просечне вредности, и за мерење продуктивности радне снаге и ефикасности пословања предузећа.

2.5 Economic indicators on business activity of enterprises

In order to analyze the performance of enterprises in details, some economic indicators were elaborated based on survey results. Those indicators are used in the analysis of results by CA activities (as average values) and for measuring labour productivity and business efficiency of enterprises.

12. Економски индикатори пословања нефинансијске пословне економије, 2009.

Economic indicators on non-financial business economy, 2009

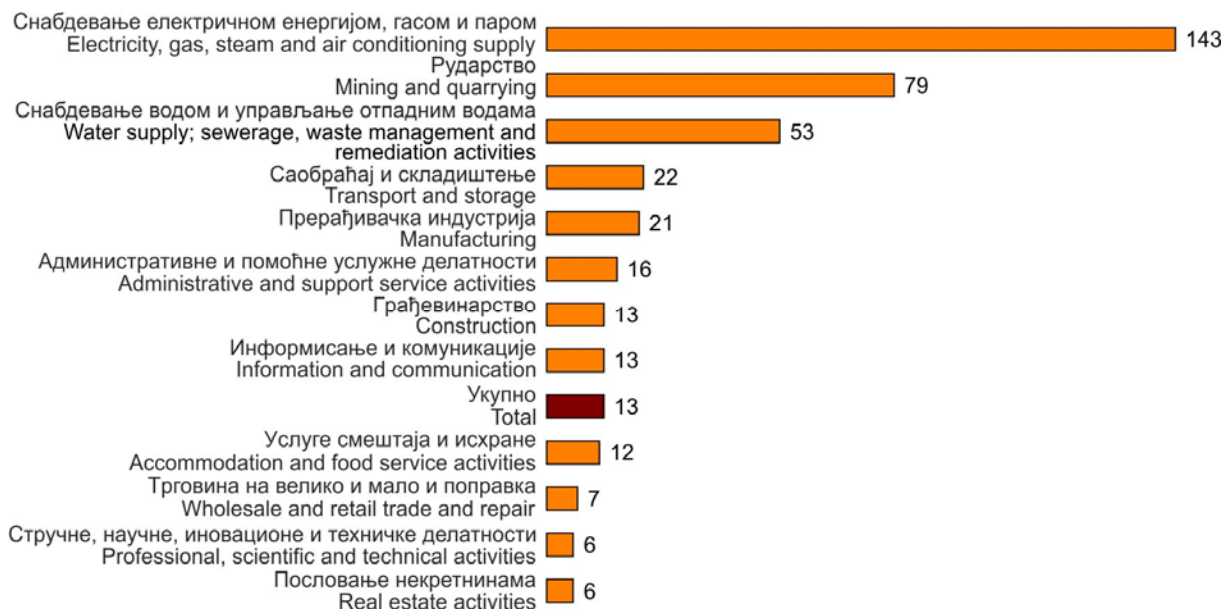
	Број запослених лица по предузећу <i>Number of persons employed per enterprise</i>	Промет по запосленом лицу, у хиљ. РСД <i>Turnover per person employed, thousand RSD</i>	Трошкови запосленом, у хиљ. РСД <i>Personnel costs per employee, thousand RSD</i>	Учешће трошкова запослених у додатој вредности, у % <i>Share of personnel costs in value added, in %</i>	
Укупно	12,9	5119	679	53,2	Total
Рударство	79,4	2934	993	66,2	Mining and quarrying
Прерађивачка индустрија	21,4	4243	634	63,7	Manufacturing
Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром	143,2	12927	1114	41,5	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Снабдевање водом и управљање отпадним водама	53,0	1686	670	75,2	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Грађевинарство	13,4	3559	660	39,8	Construction
Трговина на велико и мало и поправка моторних возила	7,0	9145	597	50,8	wholesale and retail trade, repair of motor vehicles and motorcycles
Саобраћај и складиштење	22,0	3292	749	57,0	Transport and storage
Услуге смештаја и исхране	11,8	1437	480	75,9	Accommodation and food service activities
Информисање и комуникације	13,1	5031	959	35,9	Information and communications
Пословање некретнинама	6,3	2654	813	20,7	Real estate activities
Стручне, научне, иновационе и техничке делатности	6,4	3629	835	55,1	Professional, scientific and technical activities
Административне и помоћне услужне делатности	16,5	1108	493	53,3	Administrative and support service activities

Број запослених лица по предузећу (табела 12), као индикатор величине, мери просечну величину пословних субјеката по делатностима (графикон 9). Овај индикатор показује да је просечна величина предузећа, мерена бројем запослених лица, била вишеструко већа у односу на укупну нефинансијску пословну економију (13), и то у секторима Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром (143) и Рударство (79), што се може објаснити карактером ових делатности, у којима доминира мањи број великих предузећа. У секторима Стручне, научне, иновационе и техничке делатности (6), Пословање некретнинама (6) и Трговина на велико и мало и поправка моторних возила (7) – просечна величина предузећа била је нижа од просека нефинансијске пословне економије.

The number of persons employed per enterprise (table 12) indicates the average size of enterprises by activities (figure 9). This indicator shows that the average size of enterprises is measured by the number of persons employed. In comparison to the total non-financial business economy (13), this indicator was much bigger in sections such as Electricity, Gas, Steam and Air Conditioning Supply (143) and Mining and quarrying (79). It is determined by the character of those activities where smaller number of large enterprises dominate. In sections Professional, Scientific and Technical Activities (6), Real Estate Activities (6) and Wholesale and Retail Trade, Repair of Motor Vehicles and Motorcycles (7), and the average size of enterprises was lower than the average for the overall non-financial business economy.

Графикон 9. Број запослених лица по предузећу, 2009.
Figure 9. Number of persons employed per enterprise, 2009

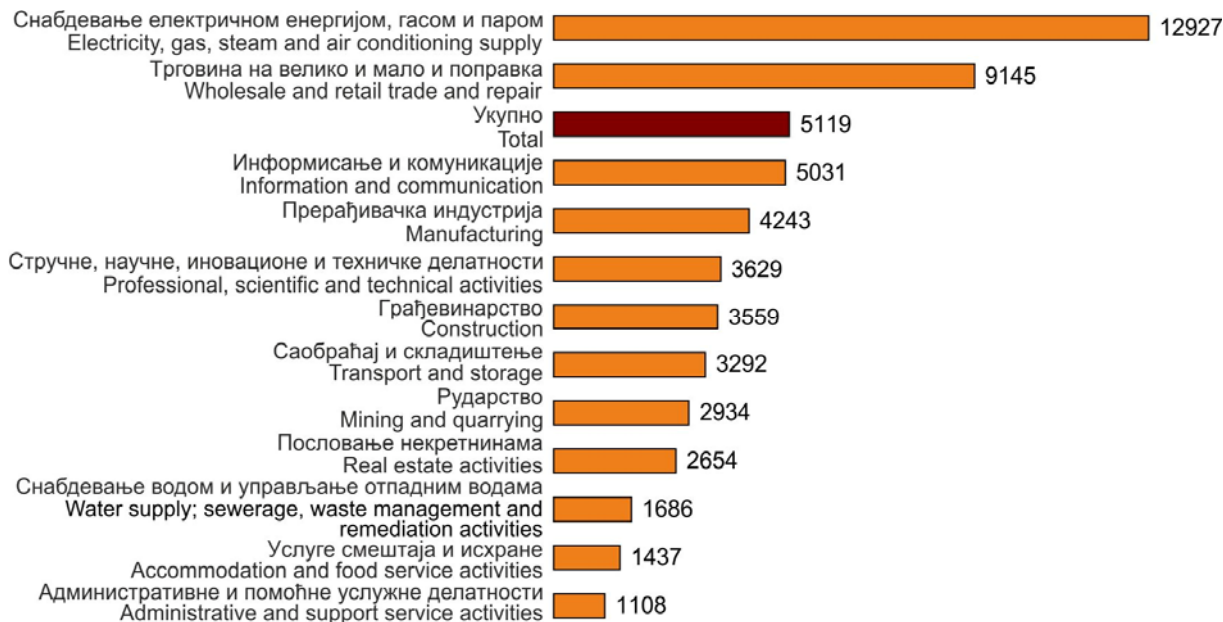

Промет по запосленом лицу (табела 12) изражава продајну способност пословног субјекта одређене делатности (графикон 10). Овај индикатор био је значајно већи у односу на укупан просек (5119 хиљада динара) у секторима Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром (12927 хиљада динара) и Трговина на велико и мало и поправка моторних возила (9145 хиљада динара). Најнижи промет по запосленом лицу био је остварен у секторима Административне и помоћне услужне делатности (1108 хиљада динара), Услуге смештаја и исхране (1437 хиљада динара) и Снабдевање водом и управљање отпадним водама (1686 хиљада динара).

The turnover per person employed (table 12) expresses the average selling capability of observed enterprises in a specific activity (figure 10). This indicator was much higher in comparison to the total average in non-financial business economy (5119 thousand RSD) in sections Electricity, Gas, Steam and Air Conditioning Supply (12927 thousand RSD) and Wholesale and Retail Trade, Repair of Motor Vehicles and Motorcycles (9145 thousand RSD). The lowest turnover per person employed was recorded in sections Accommodation and Food Service Activities (1437 thousand RSD) and Water Supply; Sewerage, Waste Management and Remediation Activities (1686 thousand RSD).

Графикон 10. Промет по запосленом лицу, у хиљадама РСД, 2009.
Figure 10. Turnover per person employed, in thousand RSD, 2009

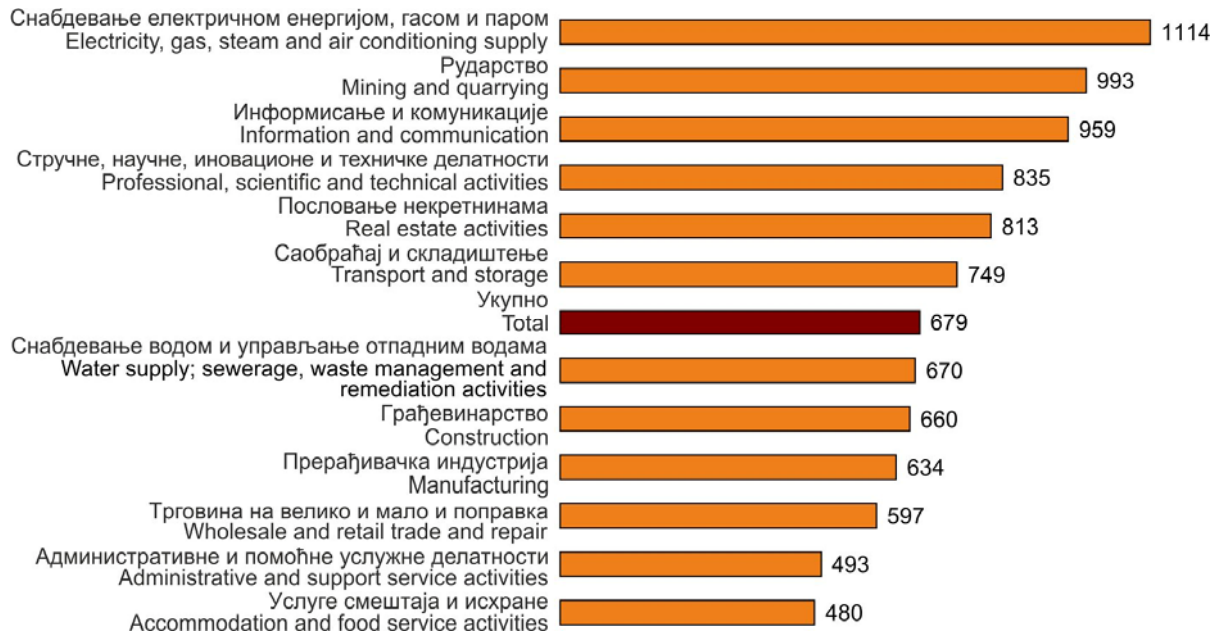
Трошкови запослених по запосленом (табела 12, графикон 11) приказују просечне трошкове запослених у некој делатности. У односу на просек нефинансијске пословне економије (679 хиљада динара), просечни трошкови запослених значајно су виши у секторима Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром (1114 хиљаде динара), Рударство (993 хиљаде динара) и Информисање и комуникације (959 хиљада динара). Најнижи просечни трошкови запослених били су у делатностима услуге смештаја и исхране (480 хиљада динара) и административне и помоћне услужне делатности (493 хиљаде динара).

Personnel costs per employee (table 12, figure 11) indicate the average personnel costs in a selected activity. In comparison to the total non-financial business economy (679 thousand RSD) the value of this indicator was much higher in sections Electricity, Gas, Steam and Air Conditioning Supply (1114 thousand RSD), Mining and quarrying (993 thousand RSD) and in Information and Communications (959 thousand RSD). The lowest personnel costs per employee were in Accommodation and Food Service Activities (480 thousand RSD) and Administrative and Support Service Activities (493 thousand RSD).

Графикон 11. Просечни трошкови запослених, у хиљадама РСД, 2009.
Figure 11. Average personnel costs, in thousand RSD, 2009

Учешће трошкова запослених неке делатности у оствареној додатној вредности те делатности (табела 12) показује који део додате вредности је потребан за надокнаду трошкова запослених, тј. који део представља пословни вишак или губитак предузећа у конкретној делатности. Веће учешће трошкова запослених у додатној вредности, у односу на укупну нефинансијску пословну економију (53,2%), имале су делатности услуге смештаја и исхране (75,9%), снабдевање водом и управљање отпадним водама (75,2%), као и рударство (66,2%), док је најниже учешће забележено у делатностима пословање некретнинама (20,7%), информисање и комуникације (35,9%) и грађевинарство (39,8%).

The share of personnel costs of an activity in value added of the latter shows which part of the value added is used for the compensation of personnel costs, i.e. which part presents the operating surplus or loss in a certain activity (table 12). Compared to the total non-financial business economy (53.2%), a higher share of personnel costs in the value added was realized in Accommodation and Food Service Activities (75.9%), Water Supply; Sewerage, Waste Management and Remediation Activities (75.9%), as well as in Mining and Quarrying (66.2%), contrary to Real Estate Activities, and Information and Communications, which recorded the lowest shares, 20.7% and 35.9% respectively.

13. Продуктивност, профитабилност и економичност пословања предузећа у нефинансијској пословној економији, 2009.

Productivity, profitability and efficiency of non-financial business economy, 2009

	Продуктивност рада, у хиљ. РСД. <i>Apparent labour productivity, in thousand RSD</i>	Продуктивност рада коригована зарадама, у % <i>Wage adjusted labour productivity, in %</i>	Профитабилност, у % <i>Profitability, in %</i>	Економичност, у % <i>Efficiency, in %</i>	
Укупно	1201	176,9	11,0	103,6	Total
Рударство	1487	149,8	17,1	97,8	Mining and quarrying
Прерађивачка индустрија	963	151,9	8,2	102,9	Manufacturing
Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром	2673	239,9	12,1	102,7	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Снабдевање водом и управљање отпадним водама	882	131,6	13,0	100,1	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Грађевинарство	1566	237,3	26,5	107,7	Construction
Трговина на велико и мало и поправка моторних возила	1037	173,7	5,6	102,7	Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles and motorcycles
Саобраћај и складиштење	1269	169,4	16,6	101,6	Transport and storage
Услуге смештаја и исхране	594	123,9	10,0	96,8	Accommodation and food service activities
Информисање и комуникације	2512	262,0	32,0	115,7	Information and communications
Пословање некретнинама	3386	416,5	101,1	130,2	Real estate activities
Стручне, научне, иновационе и техничке делатности	1326	158,8	16,4	105,9	Professional, scientific and technical activities
Административне и помоћне услужне делатности	878	178,2	37,0	108,6	Administrative and support service activities

Према методологији која се примењује у земљама ЕУ, основни индикатор за мерење продуктивности рада јесте додата вредност по запосленом лицу. Просечна вредност овог индикатора у нефинансијској пословној економији износила је 1201 хиљада динара (табела 13, графикон 12). Сектори у којима је остварена значајно већа продуктивност рада у односу на просек нефинансијског пословног сектора јесу: Пословање некретнинама (3386 хиљада динара), Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром (2673 хиљаде динара) и Информисање и комуникације (2512 хиљаде динара). Најнижа продуктивност рада остварена је у секторима Услуге смештаја и исхране (594 хиљаде динара), Административне и помоћне услужне делатности (878 хиљада динара) и Снабдевање водом и управљање отпадним водама (882 хиљаде динара).

According to the EU methodology, the value added at factor costs per person employed is the basic indicator for measuring productivity (figure 12). The average value of this indicator for non-financial business economy (table 13) was 1201 thousand RSD. Sections with much higher apparent labour productivity, in relation to the average of the non-financial business economy were: Real Estate Activities (3386 thousand RSD), Electricity, Gas, Steam and Air Conditioning Supply (2673 thousand RSD) and Information and Communications (2512 thousand RSD). The lowest productivity has been measured in sections Accommodation and Food Service Activities (594 thousand RSD), Administrative and Support Service Activities (878 thousand RSD) and Water Supply; Sewerage, Waste Management and Remediation Activities (882 thousand RSD).

Графикон 12. Продуктивност рада, у хиљадама РСД, 2009.
Figure 12. Apparent labour productivity, in thousand RSD, 2009

Код мерења продуктивности, где се као инпут рада користи број запослених лица, проблем је што се радници с пуним и скраћеним радним временом, као и привремено одсутни радници, третирају исто, тј. као запослени с пуним радним временом. Ово се посебно уочава у делатностима са високим учешћем радника са скраћеним радним временом. Због тога се овако обрачуната продуктивност коригује просечним трошковима запослених. Продуктивност коригована зарадама (табела 13) изражава се процентуално и обрачунава се на следећи начин:

Measuring labour productivity, where the number of employees was used as labour input, is made difficult because full-time, part-time or temporary absent employees are treated the same, i.e. as full-time employees. This is particularly evident in activities having a high share of part-time workers. Consequently, apparent labour productivity should be adjusted by average personnel costs. Wage adjusted labour productivity (table 13) is expressed in percentages and calculated as follows:

$$\begin{aligned} \text{Продуктивност коригована зарадама} &= \frac{\text{Продуктивност рада}}{\text{Просечни трошкови запослених}} \\ \text{или} & \\ \text{Продуктивност коригована зарадама} &= \frac{\text{Додата вредност}}{\text{Трошкови запослених}} \\ & \times \text{Кофицијент (број запослених / број запослених лица)} \\ \text{Wage adjusted labour productivity} &= \frac{\text{Apparent labour productivity}}{\text{Average personnel costs}} \\ \text{or} & \\ \text{Wage adjusted labour productivity} &= \frac{\text{Value added}}{\text{Personnel costs}} \\ & \times \text{Coefficient (number of employees / number of persons employed)} \end{aligned}$$

Графикон 13. Продуктивност рада коригована зарадама, 2009.
Figure 13. Wage adjusted labour productivity, 2009

С обзиром да се за инпут рада узимају трошкови запослених, а не број запослених, овако обрачуната продуктивност даје поузданије резултате за секторску анализу (графикон 13). Продуктивност коригована зарадама у нефинансијској пословној економији износила је 176,9%, што значи да је 100 динара трошкова инпута рада резултирало са 176,9 динара додате вредности. Сектори у којима је овај индикатор знатно већи у односу на просек нефинансијске пословне економије јесу: Пословање некретнинама (416,5%), Информисање и комуникације (262,0%) и Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром (239,9%). Продуктивност коригована зарадама мања у односу на просек нефинансијске пословне економије, забележена је у секторима: Услуге смештаја и исхране (123,9%), Снабдевање водом и управљање отпадним водама (131,6%) и Рударство (149,8%).

Индикатор профитабилности (брuto пословна стопа) представља процентуално учешће бруто пословног вишка у оствареном промету и показује колико сваки динар прихода од продаје остварује пословног вишка (табела 13, графикон 14). Виши ниво учешћа указује на боље перформансе предузећа и његову бољу зарађивачку способност и конкурентност на тржишту. Индикатор профитабилности нефинансијске пословне економије од 11,0% показује да је са 100 динара

As personnel costs are used as labour input instead of the number of employees, wage adjusted labour productivity renders more reliable results for section analysis (figure 13). Wage adjusted labour productivity in the non-financial business economy amounted to 176.9%, which means that 100 dinars of personnel costs resulted in 176.9 dinars of value added. The following sections recorded a much higher wage adjusted labour productivity than the average one: Real Estate Activities (416.5%), Information and Communications (262.0%) and Electricity, Gas, Steam and Air Conditioning Supply (239.9%). A lower wage adjusted labour productivity was recorded in: Accommodation and Food Service Supply (123.9%), Water Supply; Sewerage, Waste Management and Remediation Activities (131.6%) and Mining and Quarrying (149.8%).

Profitability indicator (gross operating rate) is the share of gross operating surplus in turnover (as a percentage) and it measures how much each dinar of turnover contributes to the operating surplus (table 13, figure 14). A higher share is expressive of a better enterprise performance and of its earning capability and competitiveness on the market. The profitability indicator in non-financial business economy amounted to 11.0% and indicates that 100 dinars of turnover contributed with 11 dinars to the gross operating surplus. The most profitable sections within the non-

прихода од продаје, тј. промета, остварено 11 динара бруто пословног вишка. Најпрофитабилнији сектори у оквиру нефинансијске пословне економије били су: Пословање некретнинама (101,1%), Административне и помоћне услужне делатности (37,0%) и Информисање и комуникације (32,0%). Најнижа профитабилност остварена је у секторима: Трговина на велико и мало и поправка моторних возила (5,6%), Прерађивачка индустрија (8,2%) и Услуге смештаја и исхране (10,0%).

financial business economy were: Real Estate Activities (101.1%), Administrative and Support Service Activities (37.0%) and Information and Communications (32.0%). The lowest profitability was realized in the following sections: Wholesale and Retail Trade, Repair of Motor Vehicles and Motorcycles (5.6%), Manufacturing (8.2%) and Accommodation and Food Service Activities (10.0%).

Графикон 14. Профитабилност, 2009.
Figure 14. Profitability, 2009

Економичност тј. ефикасност пословања пословних субјеката одређене делатности мери се односом пословних прихода и расхода који показује степен покривености пословних расхода пословним приходима (табела 13). Вредности индикатора мање од 100% показују да пословни расходи нису у потпуности покривени пословним приходима, тј. да пословни субјекти у тој делатности послују са губитком. Сектори делатности код којих је овај индикатор мањи од 100% јесу: Услуге смештаја и исхране (96,8%) и Рударство (97,8%).

Efficiency of enterprises in a selected activity is measured with relation between the operating income and costs, and it shows the degree of recompensation of operating costs with operating income (table 13). The value of indicators under 100% indicates that operating costs were not completely recompensed with operating income, i.e. that those enterprises operated with losses. The sections which efficiency was under 100% were as follows: Accommodation and Food Service Activities (96.8%), and Mining and Quarrying (97.8%).

Статистички билтен – Основни резултати пословања предузећа и предузетника у 2009. години
Statistical Bulletin – Basic results of business activity of enterprises and entrepreneurs in the year 2009

Рукопис припремили: Биљана Брајовић, Милица Стефановић-Розгић, Јован Мамула
Transcript: Biljana Brajović, Milica Stefanović-Rozgić, Jovan Mamula

РЕДАКЦИЈА / EDITORIAL STAFF

Руководилац: Мирослав Јанковић
Editor in chief: Miroslav Janković

Чланови: Селена Марковић, Татјана Савић, Јасмина Костић Симов, Јелена Милаковић, Соња Радоичић
Members: Selena Marković, Tatjana Savić, Jasmina Kostić Simov, Jelena Milaković, Sonja Radoičić

Лектура: Богдана Милошевић
Editing: Bogdana Milošević

Превод: Биљана Брајовић, Весна Аралица
Translated by: Biljana Brajović, Vesna Aralica

Графички прикази: Милан Шормаз
Graphic design: Milan Šormaz

www.stat.gov.rs

Издаје и штампа

Републички завод за статистику, Београд, Милана Ракића 5
Телефон: 011 2412-922; Телефакс: 011 2411-260
Број страна: 37 • Тираж: 20

Published and printed by

The Statistical Office of the Republic of Serbia, Belgrade, Milana Rakica 5
Telephone: +381 11 2412922; Fax: +381 11 2411260
Number of pages: 37 • Circulation: 20 copies

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
311

БИЛТЕН / Републички завод за статистику
Србије ; за издавача Драган Вукмировић. -
1992, бр. 347 - . - Београд (Милана
Ракића 5) : Републички завод за статистику
Србије, 1992- (Београд : Републички завод
за статистику Србије). - 29 cm

Повремено. - Наставак публикације : Bilten
– Republički zavod za statistiku SR Srbije =
ISSN 0582-6950
ISSN 0354-3641 = Билтен - Републички завод
за статистику Србије

COBISS.SR-ID 16405506